

BORSA İKTİSADİ AKTÜEL

ISSN:2148-2276

İstanbul Ticaret Borsası • Ticaret, Yaşam ve Kültür Dergisi • Mart - Nisan 2015 • Sayı: 15

İstanbul Valisi Vasip Şahin:

İSTANBUL'DA YAŞAMANIN,
İSTANBUL'U YAŞAMANIN BENZERİ YOKTUR

Çiftçiliği sevdiren dergi: Felahat

Osmanlı İmparatorluğu'nda 1913'te çıkmaya başlayan Felahat dergisi, tarım, hayvancılık ve veterinerlik konularında yayınlar yapıyordu. Ahmet Talat ve Sebuğ İstebanyan tarafından çıkarılan dergi, 1913-1919 yılları arasında yayımlandı. Dergi, konusuyla ilgili karikatürlere de yer veriyordu. Bu karikatür, o dönem oldukça yaygın olan ziraat/çiftlik mekteplerinden birinde, Kastamonu Çiftlik Mektebi'nde geçiyordu. 100 yıl öncesine göre oldukça anlamlı olan bu karikatürü ve tam metnini yayınlıyoruz:

Çiftçi Eğlenceleri Kastamonu Çiftlik Mektebinde:

Ali Filan'ın oğlu Zekeriya ineğin karnına yaslanmış uçurtmasını uçuruyor. İnek ise yağlı ballı yemekleri hazm etmek için, süt ile aşkın taşkın memelerini yaymış geviş getirmekte idi. O esnada çiftlik çobanının Karaburun'u o kocaman memeleri bir av sanarak ineğe yaklaşıyor. İnek ise huylanarak kuyruğunu süpürge gibi iki tarafa sallıyordu. Zekeriya ise köpeği görmemiş ve ineğin huylanmasını da anlayamadığından hiddetlendi ve ineğin yüzüne bağırdı:

- Ne oluyorsun be? Meret...

İnek ise gittikçe huylanıyordu. Artık Zekeriya

işin farkına vardı ve başını döndürdüğünde bir de ne görsün, Karaburun memeleri kavramağa çabalıyordu. Zekeriya ise hemen memenin başını kavradı ve Karaburun'un suratına sıkarak

- Al sana Yezit... Rahat ol.

Köpek ise bu banyodan ne olduğunu şaşırıdı, ağzından burnundan sütler akarak sürüye doğru tabanları kaldırdı.

Zekeriya artık memnun, inek daha memnun, uçurtma ise Zekeriya'nın keyfine göre gittikçe yükseldi...

Ali KOPUZ
İstanbul Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

Değerli Dostlar,

Türkiye, genel seçimlerin yaklaştığı bir süreçte, tekrar kaos ve kriz dolu bir atmosfere doğru sürüklenmek istiyor. Bir biri ardına sıkılan kurşunlar, sadece Türkiye'nin barış ve kardeşlik ortamını, istikrar havasını yok etmeyi hedeflemiyor. Aynı zamanda tarihî hinterlandında yeniden aktif bir rol üstlenen Türkiye'yi sınırları içine dönmeye zorluyor.

İfade etmeliyim ki, ne rahmetli savcımız üzerinden oluşturulmaya çalışılan kriz ortamı, ne de Türkiye'nin önünü açacak Başkanlık sistemini sabote etme girişimleri başarıya ulaşacaktır. Çünkü Türkiye son 13 yıldır bu tür senaryolarla çokça karşılaştı. Hepsini de başarıyla geçti. Çünkü biz biliyor ve inanıyoruz ki, "Kaptanı Nuh olan, tufandan korkmaz."

Yazılan çirkin senaryolar ne kadar güçlü olursa olsun, ondan daha güçlü olan Mutlak bir İrade vardır ve bizim irademiz ona teslim olmuştur. Dolayısıyla hiçbir korku ve tedirginlik rüzgarı Türkiye'yi geri götürmeyecektir.

Genel seçimler yaklaşırken İstanbul iş dünyasını temsilen bir başkan olarak açıklamak isterim ki, ülkemiz bu seçimlerden de gelecek vizyonunu güçlendirerek çıkacaktır. Bu seçimlerden sonra, neredeyse son 10 yıldır hakkında sürekli konuşulan, üzerinde başta Başkan Yardımcılığını yürüttüğüm TOBB olmak üzere birçok sivil toplum kuruluşu tarafından çalışmalar

yapılan yeni bir anayasaya kavuşacağız. Bu anayasa ile birlikte de Türkiye'yi uçuracak, istikrarını perçinleyecek, yönetimini halka daha hesap verebilir hale getirecek bir başkanlık sistemine ulaşacağız.

Son olarak ifade etmeliyim ki, Türkiye'de hâlâ değişime inanmayan, ülkeyi büyük ülkülerle donatmak isteyenlere ayak bağı olmayı, onları kutlu yolculuklarından alıkoymayı görev kabul eden zihniyette kişi ve kurumlar var. Onlar, sırça köşklerinde, halktan ve hayatın gerçeklerinden uzak bir şekilde yaşarken, Türkiye ve Türk halkı üzerine söz söyleyebileceklerine inanıyorlar. Bilinmelidir ki, hiçbir taşeron güç ve kurum, Türkiye'nin 2023 ve 2071 hedeflerine doğru koşar adım gitmesini önleyemeyecektir. Yine hiçbir kuvvet, Türkiye'nin mazlumların ve ümmetin umudu olmasını engelleyemeyecektir.

Onlara Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın bir sözünü hatırlatmak isterim: "Bizim gönlümüzdeki uhuvvet, kardeşlik, muhabbet, aşk var ya, onu yıkamadıkları sürece asla zafer kazanamazlar. Bizim kardeşliğimiz Türkiye'nin istikbalidir. Hatta ümmetin, tüm mazlumların tutunacakları yegane umut dalıdır."

İşte biz bu kardeşliğe, yaptıklarımızı aşk ve muhabbetle yapmaya güveniyoruz.

Bir sonraki sayıda buluşmak dileğiyle

BU SAYI

04

CUMHURBAŞKANI ERDOĞAN, TÜMSİAD GENEL KURULUNDA

TÜMSİAD'IN 6. Genel Kurulu Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla büyük bir coşku içinde gerçekleştirildi.

TOBB'DAN TÜRK KÜLTÜRÜNE BÜYÜK HİZMET: DEDE KORKUT HİKAYELERİ...

TOBB Dede Korkut Hikayeleri'ni uzun bir çalışmanın sonunda yeniden kitaplaştırarak, kültürümüze armağan etti. TOBB Başkanı Hisarcıkloğlu'nun ev sahipliğindeki lansman törenine Başbakan Ahmet Davutoğlu da katıldı.

18

MART AYI MECLİS TOPLANTISI

38

İSTİB Mart ayı meclis toplantısı, Aydın Ticaret Borsası Başkanı Adnan Bosnali'nin katılımıyla gerçekleşti.

İSTANBUL TİCARET BORSASI TÜM BORSALARIN AĞABEYİ VE ÖNCÜSÜDÜR

İstanbul ve Aydın ticaret borsaları arasında 'kardeşlik ve işbirliği' protokolü imzalanarak, borsa camiası için çok önemli bir sinerji oluşturuldu.

30

İSTİB'İN GÜCÜ İSTİŞAREYLE ARTIYOR

Kartepe Çalışma Toplantısı'nda konuşan Başkan Ali Kopuz, "Biz büyük bir aileyiz. Sizlerin yol göstermesiyle daha etkin ve sözü dinlenen bir aile oluyoruz" dedi.

06

*İstanbul Ticaret Borsası
Adına İmtiyaz Sahibi
Ali Yavuz Yiğit*

*Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Denizhan Dere*

*Yayın Koordinatörü
Mesut Taşkın*

*Danışma Kurulu
Bülent Kasap, Atilla Sümer
İlhan Koyunseven,
Yusuf Acar, Zeki Aslan
Alaattin Altuntaş,
Mehmet Erkan Özefe,
Zelkif Kopuz, Mustafa Kamar*

*Genel Yayın Yönetmeni
Pertev Aşkın
borsaaktuel@gmail.com*

*Yayın Kurulu
Bozkurt Özserzezi
Nilüfer Kamar
Mukaddes Soysal*

*Tasarım
Murat Arslan*

*Haber Merkezi
Fatih Türkyılmaz
M. Feyzi Erdal
Ayşegül Aksu*

*Fotoğraf
Kenan Dumanlı*

*Nostalji
Murat Arslan*

*Yönetim Yeri
İstanbul Ticaret Borsası
Zahire Borsası Sok. No:3
Bahçekapı, Fatih / İstanbul
www.istib.org.tr*

*Yapım
Monad
Burhaniye Mah.
Enveriye Sok. No:26/2
Üsküdar/İstanbul
Tel: 0216 557 82 87
www.monadfilm.com*

*Yayın Türü
Yerel Süreli*

*Baskı
Şan Ofset Matbacılık
Hamidiye Mh. Anadolu Cd.
No: 50 Kağthane/İstanbul
Tel: 0212 289 24 24*

62

ALLAH'IN İNSANLARA İHSAN ETTİĞİ 5 MEYVEDEN BİRİ: FINDIK

Dünya fındık üretiminin dörtte üçü Türkiye'de gerçekleşiyor. Doğu Karadeniz'in en önemli geçim kaynaklarından olan fındık, bin yıl önce Romalılar tarafından diğer Akdeniz ülkelerine götürülmüş. Bugün İtalya ve İspanya'da üretilen fındık o günlerden kalma...

AHŞABA GÜL AÇTIRAN SANATKAR ELLER: HARATLIK

Halk arasında "haratlık" olarak bilinen ağaç tornacılığı, bugüne ulaşmayı başarabilen köklü mesleklerden biri...

54

ÇANAKKALE'NİN SON MEKTUBU

"Son Mektup" milli duygulara seslenen bir kahramanlık filmi. Filmin hedefi, "Çanakkale geçilmez!" ifadesinin sinemasal karşılığını yakalamak; savaşın kahramanlarını, şehitlerini anmak ve yeni kuşaklara "Çanakkale ruhu"nu anlatmak.

60

TARİH BU MÜZEDE CANLANIYOR

İşadamı Nejat Çuhadaroğlu'nun girişimleriyle kurulan Hisart Canlı Diaroma ve Tarih Müzesi, on binlerce tarihi objeye ev sahipliği yapıyor. Müzenin en önemli özelliği tarihte yer alan önemli savaşların maketlerle birebir canlandırılmış olması.

24

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, TÜMSİAD Genel Kurulu'nda... “BİZİM KARDEŞLİĞİMİZ, TÜRKİYE’NİN VE ÜMMETİN İSTİKBALİDİR”

Türkiye'nin öndegelen iş örgütlerinden TÜMSİAD'ın 6. Genel Kurulu Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla gerçekleşti. Başkan Hasan Sert, görevi yeni başkan Yaşar Doğan'a devretti. TOBB Başkan Yardımcısı ve İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Kopuz, TÜMSİAD Genel Başkanlık görevini devralan Yaşar Doğan'a yeni görevi sebebiyle başarılar diledi.

TÜMSİAD'ın 6. Genel Kurulu Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla büyük bir coşkuyla gerçekleştirildi. Genel Kurul'a İSTİB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kopuz, Meclis Başkanı Bülent Kasap, Yönetim Kurulu Üyeleri Zelkif Kopuz, Mustafa Kamar ve Meclis Üyesi Mehmet Acar, Ekonomik Sivil Toplum Örgütü başkanları, çok sayıda bürokrat, belediye başkanları, işadamları, basın mensupları ve TÜMSİAD üyeleri iştirak etti.

Açılıшта konuşan TÜMSİAD Genel Başkanı Dr. Hasan Sert, teşkilatın çalışmaları hakkında kapsamlı bilgi sunarak, Türkiye'nin son yıllarda önemli kazanımlar elde ettiğine işaret etti ve bu kazanımları daha üst seviyelere çıkarma noktasında TÜMSİAD'ın elinden gelen her türlü katkıyı daima sağlayacağını söyledi.

Genel Kurul'da bir konuşma yapan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ise TÜMSİAD'la 'yol arkadaşlıklarının' sadece resmî toplantılardan, buluşmalardan ibaret olmadığını ifade ederek, “Biz aynı davaya inandık. Aynı davanın neferleri olduk. Aynı dava için birbirimize yol arkadaşı, kader arkadaşı, aynı davanın hizmetkârları olarak, birbirimize kardeş olduk” diye konuştu.

Ağır imtihanları başarıyla atlattık

Erdoğan, son 1-1,5 yılda yaşanan olaylara işaret ederek, “Gezi olaylarında, 17-25 Aralık darbe girişiminde, 30 Mart seçimlerinde, 10 Ağustos seçimlerinde çok çetin imtihanlardan geçtik Bütün bu hadiselerde en başta kardeşliğimiz, en başta uhuvvetimiz ve muhabbetimiz test edildi. Eğer birbirimizin arasında bu sarsılmaz uhuvvet, muhabbet olmasaydı, inanın bu dava bugün burada olmazdı. Sizler belki bu salonda olmazdınız, ben şahsen belki bu kürsüde olmazdım” dedi.

“O gönüldeki aşk var ya, o gönüldeki ateş, o gönüldeki özellikle o uhuvvet, o muhabbete var ya. Onu yıkamadıkları, onu tahrip edemedikleri sürece, inanın asla ve asla mutlak zafer kazanamazlar” diye konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan şöyle devam etti:

Biz gönülleri fetheden fatihleriz

“Unutmayın bir fatihler vardır bir de işgalciler vardır. Fatihler, toprakları değil, kalpleri fetheder, kalpleri açar ve gönüllere girerler. İşgalciler ise, toprakları alsalar bile gönülleri zapt edemez, gönüllere giremez, işte onun için işgal ettikleri topraklara dahi tutunamazlar. Kimi zaman oldu haksız rekabetle üzerimize geldiler, yasaklarla, cezalarla, iftiralarla, montajlarla, kirlili manşetlerle, ulusal ve uluslararası operasyonlarla üzerimize geldiler. Ellerindeki tüm imkânları, tüm fırsatları, ellerindeki tüm silahları, kalemleri, sayfaları, ekranları, yalanlarla iftiralarla kullandılar. Ama Allah'a sonsuz hamd-ü senalar olsun uhuvvetimizi sarsamadılar, muhabbetimizi sarsamadılar, kardeşliğimize el uzatamadılar. İşte onun için bizim kardeşliğimiz son derece değerlidir. Bizim kardeşliğimiz, Türkiye'nin is-

tikbalidir. Hatta bizim kardeşliğimiz ümmetin, tüm mazlumların, mağdurların ve tutunacakları olmayanların yegâne umut dalıdır.”

Yeni anayasayı artık yazalım

Cumhurbaşkanı Erdoğan, yeni anayasayı yazma yolunda en başta ekonominin ayağındaki prangaların atılması gerektiğine vurgu yaparak,

demokrasiye ve Türkiye`ye gönül vermiş herkesi bu meseleye daha fazla yoğunlaşmaya davet etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Türkiye`yi şahlandıracak yeni anayasayı artık yazalım ve başkanlık sistemini artık daha etraflıca tartışmaya başlayalım, Türkiye`nin şanına yakışır bir idari sistemi inşa edelim” dedi.

Genel Kurulda konuşma yapan Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş “Siyasi ve ekonomik alanlarda yarım kalan işlerini Türkiye kısa sürede tamamlayacaktır. Bunların başında yeni bir anayasa geliyor. İnşallah yeni bir anayasayı 2015 seçimlerinden sonra hep beraber gerçekleştireceğiz” dedi.

Yeni başkan, Doğan oldu

TÜMSİAD Genel Başkanlık görevini devralan Yaşar Doğan ise konuşmasında Türkiye`nin yaşadığı dönüşümü ele aldı. Ülkemizin kalkınması adına son 12 yılda önemli çalışmalar

yürütüldüğünü ifade eden Doğan, iş dünyası olarak bu gelişmelerden memnuniyetlerini dile getirdi.

Programın sonunda TÜMSİAD Genel Başkanı Dr. Hasan Sert, Somali`de bulunan Mogadişu Yetimhanesi ve Okulu`na Cumhurbaşkanlığı Makamı adına yapılan bağışın hatırası olarak Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan`a tablo takdim etti.

İSTİB'İN GÜCÜ İSTİŞAREYLE ARTIYOR

Çalışma Toplantısı Kartepe'de yapıldı

Kartepe Çalışma Toplantısı'nda konuşan Başkan Ali Kopuz, "Biz büyük bir aileyiz. Sizlerin yol göstermesiyle daha etkin ve sözü dinlenen bir aile oluyoruz" dedi. Meclis üyeleri ile meslek komiteleri ve disiplin kurulu üyelerinin katıldığı çalışma toplantısında, İSTİB'de temsil edilen sektörler tüm boyutlarıyla masaya yatırıldı, dile getirilen görüş ve eleştiriler ise, kapsamlı bir şekilde raporlanmak üzere not alındı.

İstanbul Ticaret Borsası Meclis Üyeleri ile Meslek Komiteleri ve Disiplin Kurulu üyeleri Kocaeli Kartepe'de yapılan çalışma kampında bir araya gelerek, temsil ettikleri sektörlerin sorunları ve çözüm yolları ile gelecek perspektifleriyle ilgili görüşlerini ortaya koydular.

Komiteler arası beyin fırtınası şeklinde gerçekleşen çalışma toplantısında, dikkate değer bir çok konu gündeme geldi. Üyelerin gündeme taşıdıkları her konu ve görüş ise toplantı formatı gereğince raporlanmak üzere ayrı ayrı not alındı.

Moderatör Burhan Metin tarafından

yönetilen toplantıda Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kopuz ve Meclis Başkanı Bülent Kasap birer açılış konuşması yaptı.

Biz büyük ve etkin bir aileyiz

İstanbul Ticaret Borsası ailesinin, böyle açık fikirli ve özverili olmasından dolayı duyduğu memnuniyeti dile getiren Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kopuz; "Biz büyük bir aileyiz. Sizler bizleri zorladıkça, etkili ve sözü dinlenen bir aile oluyoruz. Daha önceki toplantımızın sonuçları Yönetim Kurulumuz tarafından dikkatle incelendi ve bununla ilgili gerekli çalışmalar yapıldı. Hatta daha önce yapmış olduğumuz çalışma toplantısı, stratejik planımız için önemli bir alt yapı oluşturdu" diye konuştu.

TOBB Başkan Yardımcılığı görevi ve İstanbul Ticaret Borsası Başkanlığı görevi dolayısı ile yapmış olduğu çalışmalar ve ziyaretler için harcırah almadığını belirten Kopuz, “Bu konuda meclisimiz geçen ay beni destekleyen bir karar aldı ve artık meclis üyelerimiz de seyahatlerden harcırah almayacak” dedi.

Yönetime teşekkür

Toplantıda açılış konuşması yapan Meclis Başkanı Bülent Kasap, yeni yönetim anlayışının meclis ve meslek komitesi üyelerinin öneri ve değerlendirmelerini hep göz önünde tutarak hareket etmesiyle, borsanın dikkat çeken, önder ve örnek olan, yeni projeler üreten bir kuruma dönüştüğünü söyledi.

Kasap, çalışma toplantılarının ikincisini yaptıklarını hatırlatarak, “Abant’ta yaptığımız birinci toplantı Borsamız için çok hayırlı sonuçlara vesile oldu. İlk toplantıda yapmış olduğumuz Arama Konferansında sizlerin ortaya koymuş olduğunuz fikirler ve öneriler geçen yılki çalışmalarımıza yön verdi. İnşallah daha yüksek bir katılım ile düzenlemiş

olduğumuz bu toplantı da hayırlı sonuçlara vesile olacaktır” dedi.

Başarılı çalışmalarından dolayı Borsa Yönetim Kurulu’nu tebrik eden Kasap, “Yönetim Kurulumuz 2 yıl önce bayrağı devraldığı günden bu yana katılımcı bir yönetim anlayışı ile siz değerli meclis ve meslek komitesi üyelerinin öneri ve değerlendirmelerini hep göz önünde tutarak hareket etmiş, uygulamalar yapmıştır” şeklinde konuştu.

Meclis Başkanı Kasap, İSTİB’in yeni dönemde İstanbul gıda, tarım ve hayvancılık piyasasında faaliyet gösteren ticaret erbabını başarıyla temsil etmenin yanı sıra memleket meselelerinde yol gösteren ve ışık tutan bir kurum haline geldiğine de dikkat çekti.

Kerem Alkin'den ekonomi sunumu

Açılış konuşmalarının ardından genel ekonomik değerlendirme sunumunu yapan İSTİB Ekonomi Danışmanı Prof. Dr. Kerem Alkin, dünyada gelişen makro ekonomik değişimler hakkında bilgi verdi. Güncel ekonomik meselelere de değinen Alkin, gündemdeki dolar avro paritesi ve

ABD, AB ve Türkiye'deki merkez bankalarının politikaları hakkında üyelere kapsamlı malumat sundu.

Alkin, global büyümedeki projeksiyonların aşağıya doğru revize edildiğini kaydeden Alkin, Çin başta olmak üzere gelişmekte olan ülkelerdeki büyüme trendinin yavaşladığını buna karşılık ABD başta olmak

üzere gelişmiş ülkelerde büyümenin tekrar yükselişe geçtiğini belirtti.

Av. Cuma Demir de, iş hukuku hakkındaki mevzuat değişiklikleri ve içtihatındaki bazı hususlar, kıdem tazminatı, ihbar süreleri, iş güvencesi gibi bir çok konu hakkında bir sunum yaptı. Demir, üyelerin mevzuata yönelik sorularını da cevaplandırdı.

Yrd. Doç Dr. Fatih Aydođan ise ticaret hukuku hakkında geniş kapsamlı bir sunum yaptı. Aydođan konuşmasında, limited ve anonim şirketler arasındaki farkların azaldığını anlatarak, yeni Türk Ticaret Kanunu ile birlikte ortaya çıkan tek kişilik anonim ve limited şirket kavramı hakkında açıklamalarda bulundu.

Verilen aranın ardından, çalışma toplantısına geçildi ve Meslek Komiteleri üyeleri bir çok konuda görüşlerini ifade ettiler.

4'üncü Meslek Komitesi sektörel toplantısı gerçekleştirildi İHALELERDE SABİT FİYAT TAAHHÜDÜ KALDIRILMALI

İstanbul Ticaret Borsası 4. Meslek Komitesi Sektörel Toplantısı, Borsa'nın Mega Center Hizmet Birimi'nde yapıldı. Makarna, perakende gıda, bal gibi ürünler üzerine işlem yapan ticaret erbabının bir araya geldiği zümre toplantısında, sektörün ve üyelerin sorunları ve çözüm önerileri masaya yatırıldı. Grup üyelerini temsilen seçilen komite üyelerinin öncülüğünde gerçekleşen toplantıya, tüm meslek komitesi üyeleri ile diğer gruplardan meclis ve meslek komitesi üyeleri de katıldı.

İstanbul Ticaret Borsası 4. Meslek Komitesi Başkanı Hamit Akgül tarafından açılan toplantıda, Yönetim Kurulu ve Meslek Komitesi üyeleri Zeki Aslan ve Alaattin Altuntaş, Meslek Komitesi Başkan Yardımcısı Maksut Tüysüz ve Meslek Komitesi

Üyesi Mustafa Gencer birer konuşma yaptılar. Konuşmacılar, İstanbul Ticaret Borsası tarafından sektörle ilgili olarak gerçekleştirilen faaliyetleri ayrıntılarıyla anlatarak, üyeleri ve ilgilileri bilgilendirdiler. Sektör için, İstanbul Ticaret Borsası

şemsiyesi altında geleceğe yönelik daha fazla neler yapılabileceğini de dile getiren konuşmacılar, sektörün sorunlarının çözümü için Borsa'nın gücünün sektör ve üyeler için daha etkin kullanılması gerektiğinin altını çizdiler.

Sabit fiyat taahhüdü kaldırılmalı

Komite Başkanı Hamit Akgül, yaptığı konuşmada, kamu ihalelerinde sabit fiyat taahhüdü vererek yapılan bir yıllık tedarik anlaşmalarının gıda tedarikçilerini zor durumda bıraktığını ifade etti. Başkan Akgül, zorlukların nedenlerini açıklayarak şöyle konuştu:

“Bu durum rekor ve ürün stok miktarlarının doğru olarak ölçülemediği ülkemizde, fiyatların her zaman manipülatif hareketler yaşamışından kaynaklanıyor. Belirsiz bir fiyat oluşumu, tedarikçiler olarak bizleri oldukça tedirgin ediyor.”

Başkanımız bizim için büyük şans...

Yönetim Kurulu ve Meslek Komitesi Üyesi Zeki Aslan ise yaptığı konuşmada birlik ve beraberliğin önemi vurgu yaptı. Aslan sorunların bir araya gelerek ortaya konulamaması halinde, kendi kendine konuşmaktan öteye geçilemeyeceğine dikkat çekerek, “Borsa bunun için var. Kapımız size açık. Başkanımız Ali Kopuz bütün üyeleri kucaklıyor. Kendi-

si aynı zamanda Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkan Yardımcısı görevini de yürütüyor. Başkanımızın bu görevi, bize her türlü sorunumuza en üst düzeyde temsil edebilme ve taşıyabilme imkanı veriyor. Bu, bizler için büyük bir şanstır. Bunu sektörümüzün lehine değerlendirelim” diye konuştu.

Yönetim Kurulu Üyesi Alaattin Altuntaş ise toplantıya katılımın çok daha fazla olması gerektiğini, katılımın kendi beklediği düzeyde olmadığını kaydederek, “Toplantıya katılmayan arkadaşlar, kendilerini ifade etme imkanı varken bunu kullanmıyorlar diyerek, sorunların çözümü için üyelerin toplantılara iştirakinin önemini vurguladı. Altuntaş, son aylarda gündeme gelen Perakende Marketler Yasasının grubu oldukça yakından ilgilendirdiğini ve bu konuda çok daha kararlı ve istikrarlı bir şekilde ortak tepkinin ortaya koyulabilmesi gerektiğini söyledi.

Öte yandan söz alan Meslek Komitesi Başkan Yardımcısı Maksut Tüysüz de, burada bulunmanın verdiği sorumluluğu en iyi şekilde taşımaya gayret ettiğini söyledi.

Borsa'nın etkinliğini müşahade ettim

Meslek Komitesi Üyesi Mustafa Gencer ise İstanbul Ticaret Borsası tarafından yapılan çalışmaların çok büyük etkiye sahip olduğunu ifade etti. Göreve başladığından beri çeşitli konularda Borsa'nın nasıl etkin bir rol oynadığını yakından müşahade ettiğini kaydeden Gencer, “Komite üyesi olarak göreve başladığımdan bu yana çeşitli konularda Borsanın etkin olduğunu müşahade ettim. Gerek gıda ticaretinde kredi kartı kullanımında, gerekse bazı gıda ürünleri fiyatlarında meydana gelen artışların kamuoyu gündemine taşınmasında Borsa önemli roller aldı. Müspet sonuçlar ortaya çıktı. Borsanın bu anlamda, üyeler tarafından kurum olarak çok daha etkin kullanılması gerektiğini düşünüyorum” şeklinde konuştu.

Laboratuvar ucuz hizmet veriyor

Diğer taraftan söz alan üyeler, Türkiye'nin ürün analiz edilen ilk laboratuvarlarından biri olan İstanbul Ticaret Borsası Laboratua-

rı hakkında da görüşlerini dile getirdiler. Üyelerden bazıları, İSTİB laboratuvarının oldukça ucuz olarak hizmet verdiğine işaret ederek, laboratuvarın üyeler tarafından daha etkin bir şekilde değerlendirilmesini ifade ettiler.

Toplantıya katılan bazı üyeler ise, İstanbul Ticaret Borsası'nın aldığı tescil ücretinin maliyeti artırdığını ileri sürdüler. Bu eleştiri üzerine söz alan Meslek Komitesi ve Yönetim Kurulu üyeleri, Ticaret borsalarının tescil ücreti uygulamasının kanuni bir yükümlülük olduğunu, İSTİB'in de tescil ücretlerini yarı yarıya düşürdüğünü hatırlattılar. Kapsamlı bilgilendirme sonrasında Borsa'nın aldığı tescil ücretinin abartıldığı kadar fazla olmadığına görüş birliği sağlanırken, esas yapılması gerekenin Borsa'nın üyelerin lehine daha etkin nasıl kullanılabileceğine ilişkin görüşler oluşturmak olduğu ifade edildi.

Aksaray iş dünyasının Borsa çıkarması...

İç Anadolu'nun geleceği parlak yeni illerinden biri olan Aksaray, ticaret örgütlerinin gayretleriyle büyük bir sıçramaya hazırlanıyor. İstanbul Feshane'de düzenlenen Aksaray Tanıtım Günleri'nden sonra Aksaray iş dünyası İstanbul çıkarmasına devam ediyor. Bu kapsamda Aksaray Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Ahmet KOÇAŞ, Aksaray Ticaret Borsası Başkanı Hamit ÖZKÖK, Ticaret ve Sanayi Odası Meclis Başkanı Fatih Tekin ile Aksaray Sultanhanı Belediye Başkanı Fahri SOLAK İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ali Kopuz'u ziyaret ettiler.

İstanbul Ticaret Borsası ile işbirliği imkanlarının masaya yatırılıp çeşitli

projelerin de ele alındığı toplantıda Aksaray iş dünyası temsilcileri, Aksaray'ın ticari ve ekonomik yapısı hakkında kapsamlı bilgi sundular. Başkan Kopuz da tüm Anadolu oda ve borsalarına yakın ilgi gösterdikle-

rinin altını çizerek, İstanbul Ticaret Borsası olarak Anadolu'nun kalkınma ve gelişmesine fayda sağlayacak her türlü projede yer almaya, bu yöndeki çalışmalarına destek olmaya hazır olduklarını söyledi.

İSTİB'DEN EĞİTİME BİR KATKI DAHA

Bağcılar Anadolu İmam Hatip Lisesi'ne konferans salonu ve kütüphane...

İstanbul'un en büyük ilçesi Bağcılar'da bulunan Bağcılar Anadolu İmam Hatip Lisesi konferans salonu ve kütüphanesi düzenlenen bir törenle açıldı. İstanbul Ticaret Borsası ve diğer bazı hayırsever kurum ve kişiler tarafından yaptırılan konferans salonu ve kütüphane yaklaşık 600 öğrenciye hizmet verecek.

Açılış töreninde, konuşan İstanbul Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Erkan Özefe, "Bir ticaret kurumu olan İstanbul Ticaret Borsası yönetimi, eğitim kurumları ile iletişim içerisinde genç kardeşlerimize yararlı olacak çalışmalara katkı vermeyi amaçladık ve bu yolda çalışmalarımızı devam ettirmekteyiz" dedi.

Özefe, İSTİB Başkanı Ali Kopuz'un da İmam Hatip Lisesi'nde eğitim gördüğünü hatırlatarak, İstanbul'da bulunan her eğitim kurumuna sahip çıkmanın sorumlulukları içinde bulunduğuna işaret etti. Özefe şöyle konuştu:

"Bizler bu gün İmam Hatip lisesinde öğrencilerimizi için hayırlı ve yararlı olacağına inandığımız kütüphane ve konferans salonunun açılışı nedeniyle buraya gelmiş bulunuyoruz. Bu vesile ile bir İmam Hatif mensubu da olan İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ali Kopuz'un sizlere selam, sevgi ve başarı dileklerini sunuyo-

rum. Oluşumuna yardımcı olmaya çalıştığımız kütüphane ve konferans salonunun öğrencilerimizin eğitimine katkıda bulunmasını temenni ediyorum. Onların olgunlaşmasında, manevi değerlerle donanmış bir şekilde ülkemize ve insanımıza hizmet etmelerine katkıda bulunmasını diliyorum."

“BİR ŞEHİR SADECE BİNALARDAN İBARET DEĞİLDİR”

Bursa'ya, daha önce çeşitli vesilelerle dört beş defa gittim. Fakat hiçbirinde doyamadım ve ayrılık vakti gelip çattığında, “Doyamadım sana, bekle, yine geleceğim” dedim. Çünkü bu şehir, kıtalara adalet ve huzur getiren koca bir çınarın yetiştiği, Osmanlı tarihinin önsözünün yazıldığı eşsiz bir şehirdi. Evliya Çelebi'nin dediği gibi “Ruhaniyetli bir şehir”di.

Adem Dönmez

Şehirlerin kendilerine has özelliklerinin olduğuna, bir kalp taşıdıklarına ve kalplerinde derin izler bıraktıklarına inanıyorum. Öyle ki bence bir şehre anlam veren; yüksek binalar, modern sesler ve kentsel dönüşümler değil... Bir şehri değerli kılan ruhumuzda bıraktığı izler, manevi

dünyamızda ufuklar açan huzur ve düşüncelerimizdir.

Evliya Çelebi bu şehirden “Ruhaniyetli bir şehirdir” diye bahsediyordu.

Farkedebilirsiniz, bu şehirde iki farklı zaman var. Birincisi şuan içinde bulunduğumuz, nefes aldığımız.

Diğeri ise takvim sayfalarının yırtılması ile geçmeyen, saatle alakası olmayan hep aynı mevsimin yaşandığı ve aynı yüzlerin değer kattığı bir zaman. Yürürken, uzaktan iç çekerek bakarken veya dua ederken bir anda kendinizi bu ikinci zamanda bulabilirsiniz.

“Yeşil Bursa!”

İlk defa gitmiyorum Bursa’ya, daha önce çeşitli vesilelerle dört beş defa gittim. Kiminde uzunca bir müddet kaldım. Fakat hiçbirinde doymadım ve ayrılık vakti gelip çattığında, “Doymadım sana, bekle, yine geleceğim” dedim.

Etrafımızdaki yolcuların hareketlenmesi ile feribottan inme vaktimizin geldiğini anladım. Yol arkadaşımın kulağına eğilerek;

“Bursa denilince aklına ne geliyor?”

“Yeşil Bursa!”

“Başka,”

“Ulu Camii, Uludağ, Kınalıklar, tarihi evler, iskender, kestane şekeri ve timsah...”

“Bursa öyle bir şehir ki bir sokaktan farklı zamanlardaki her geçişlerinde farklı duygulara kapılabilirsin. Ayrılık vakti geldiğinde keşke biraz daha kalabilseydim dersin.”

“Beni nerelere götüreceksin?”

“Ayrılrken keşke biraz daha fazla kalabilseydik diyeceğin yerlere...”

“Camii İçinde Şadırvan; Ulu Camii”

Bursa’da elinizle koymuş kadar kolay bulabileceğiniz ilk yer Ulu Camii’dir. Sanki bir mıknaş gibi sizi kendisine doğru çeker. Osmanlı Sultanlarından Yıldırım Beyazıt’ın yaptırdığı Ulu Camii’nin ilk imamı da Mevlid-i Şerif’in yazarı Süleyman Çelebi’dir. Hatta bilindik bir hikaye de şöyle anlatılır.

1409 yılı Ramazan ayında ikinci namazını müteakip kürsüye çıkan vaiz efendi, konuşması esnasında “Ra-

süller arasında fark yoktur...” (Bakara 285) ayetinin tefsirini yaparken, cemaatten biri itiraz ederek “Risalelet yönüyle aralarında fark olmasa bile benim efemdim Hz. Muhammed (s.a.v.), fazilet açısından hepsinden üstündür.” der. Bu mesele tartışma konusu olur. Bu konuşmaya şahit olan Süleyman Çelebi o dakikadan itibaren Hz. Peygamber’in faziletlerini anlatan Mevlid-i Şerif’ini yazmaya karar verir. Mevlid-i Şerif Türkçe yazılmış olup yaklaşık bin beyittir.

Ulu Camii’yi diğer bütün camilerden

ayıran en önemli özellik sanırım duvarları içinde bulunan şadırvanı ve duvarlarında asılı duran devasa büyüklükteki levhalarıdır.

Abdestimizi tazelemek için şadırvanın bir çeşmesinin başına oturduk. Su sesi öyle güzel geliyordu ki sanki camii'nin içinde farklı bir iklim vardı.

“Biliyor musun, bu camii'nin inşaatı başladığında bu şadırvanın yerinde yaşlı bir kadının evi varmış. Gönül rızası ile evini satmak istememiş. Bu sebeple camii inşaatı yapılırken bu ev, üstü açık bir şekilde bırakılmış, camii tamamlanmış. Ancak kadın vefat ettikten sonra o ev yıkılmış ve bu şadırvan yapılmış. Evliya Çelebi, yaşadığı dönemde bu camiye gelmiş ve bu havuzun içinde alabalıkların yüzdüğünü seyahatnamesine yazmış.”

“Balıklar mı?”

“Şimdi bütün bu anlattıklarımın aklında sadece balıklar mı kaldı? Bu şadırvana dikkatli bak. Tek merkezden kaynayan bir su var. Allah'ın birliğini ifade eder gibi. Etrafımızdaki çeşmeleri say, otuzüç tane, tek merkezden kaynayan su otuzüç ayrı yerden akıyor.”

Ulu Camii'nin içi sanki bir hüsn-ü

hat müzesi gibi. Dört bir tarafta irili ufaklı levhalar var. Duvarlarda hiç boşluk bırakılmamış sanki. Siyah ve kırmızı renkler ve çeşit çeşit motifler. Gözlerinizi ayıramıyorsunuz.

Aslında fotoğraf makinem yanımdaydı fakat bütün bu güzellikleri bir fotoğraf karesine sığdırmak istemedim. Büyük bir osmanlı tuğrasının altında şu hadis yazıyordu.

“Benim şefaetim ümmetinden büyük günah sahiplerinedir”

Camii içinde yürüdük, çok sonraları hünkarlar için yapılmış özel kısma geldik. Altın varaklı, işlemeli süsler vardı. Tepedeki levhada yazanları yanbaşımızdaki turistlere anlatmaya çalışan rehberden işittik.

“Allah, insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder.” (Nisa suresi, 58)

Ulu Camii içinde bütün bu yazıların rastgele seçilmediğini anlıyorsunuz. Hayatımızın her anını kuşatan, düzenleyen, bilgilendiren mesajlar bunlar ve bizlerin huzuruna huzur katıyor.

Emir Sultan, Hazreti Üftâde, Somuncu Baba, Süleyman Çelebi ve diğerleri, bu camii içindeki bu huzurlu hava başka hiçbir yerde yok.

“Emir Sultan”

Ulu Camii'den ayrıldıktan sonra yarım saatlik bir yürüme mesafesinden sonra Yeşil Camii'ye vardık. Ulu Camii ne kadar kalabalıksa burası o kadar tenha. Yeşil camii ve yeşil türbe karşılıklı, buraya yeşil türbe denmesinin nedeni de süslemelerde yeşil çinilerin kullanılmış olması ve gözünüzü yemyeşil bir manzaranın karşılaması.

Yeşil Camii'den ayrılıp Emir Sultan tepesine doğru yol aldık.

Emir Sultan hakkında anlatılacak öyle çok şey var ki, hangi birinden bahsetmeliyim?

“Yokluk Kapısında Varlık Olmaz!”

Bursa'ya geldiğinizde mutlaka gitmeniz gereken yerlerden biri daha var. Çakırhamam'ın önünden yol ikiye ayrılır. Sağ taraf sizi Bursa surları ile kaplı hisara ve tophaneye götürür. Burada Osman ve Orhan gazinin türbelerini görürsünüz. Sol taraf ise sizi Yokluk Kapısına Üftade Hazretlerinin bulunduğu tepeye, Pınarbaşı semtine götürür.

Etrafımızdaki binaların yavaşça kaybolduğu ve ruhumuzun usulca dinginleştiği anda kendimizi O'nun

türbesinin bulunduğu düzlükte bulduk. İşte birazdan orada olacaktık, o çınar ağacının altında oturacak ve rüzgar ile birlikte kalplerimiz ‘Allah’ diyecekti. Birkaç adım sonra Bursa’nın bu küçük tepesinde huzur iklimini yaşayacağız.

Burası derman arayanların uğrak yeri gibi, ellerindeki küçük Kur’an cüzleri ile kadınlar sıra sıra dizilmişler. Çocuk sesleri semaya yükseliyor. Kim bilir neler neler isteniyor.

‘Yokluk’ Kapısında ‘Varlık’ olmaz.

Üftade Hazretleri, kendisine mürid olmak için gelen Bursa Kadısı Aziz Mahmud Hüdayi hazretlerine, asırları aşarak günümüze kadar ulaşan hikmetli sözlerinden birinde şöyle demiş; “Burası yokluk kapısıdır, biz de, fakirlik kapısının kuluyuz. Hâlbuki sen varlık sâhibisin. Bu hâlde ikimiz bir araya gelip bağdaşamayız. Senin ilmin, malın, mülkün, şânın ve mâmur bir dünyân var. Bizim gibi kulların, Allah-u Teâlâ’dan

“*Burası yokluk kapısıdır, biz de, fakirlik kapısının kuluyuz. Hâlbuki sen varlık sâhibisin. Bu hâlde ikimiz bir araya gelip bağdaşamayız. Senin ilmin, malın, mülkün, şânın ve mâmur bir dünyân var. Bizim gibi kulların, Allah-u Teâlâ’dan başka hiçbir şeyi yoktur.*”

başka hiçbir şeyi yoktur.”

Üftade Hazretleri, bir gece rüyasında Emir Sultan’ı görür ve onun ricası ile Emir Sultan Camii’ne gider. O günden sonra da ömrünün sonuna kadar Emir Sultan camiinde görev yapar.

Üftade Hazretleri ve eserleri hakkında çok hikmetli şeyler söylenmiş. O tepedeki çınar altının altında oturduğunuzda hissettiğiniz huzur size herşeyi anlatmaya yetiyor.

“Bursa’da Zaman”

Feribotumuz Yenikapı’ya yaklaştı.

“Bir daha ne zaman geleceğiz Bursa’ya?”

“Bu soruyu benim sormam gerekiyordu.”

Bu benim Bursa’ya ne ilk gelişim, ne de son, inşaallah. Biliyorum her gelişimde farklı bir huzur kaplıyor içimi, farklı bir neşe. Gittiğim yerleri ve hissettiklerimi kelimelerle anlatmak neden bu kadar zor, Bursa’yı görünce anlıyorum.

Feribottan inerken yol arkadaşım kolumu çekiştiriyor.

“Çok önemli birşey unuttuk!”

“Hayırdır inşaallah, ne unuttuk!”

“Bizimkiler kestane şekeri istemişti, kestane şekeri almayı unuttuk!”

“Bak işte, Bursa’ya bir daha gitmemiz için bir neden daha olmuş oldu!”

TOBB'dan Türk kültürüne büyük hizmet

DEDEM KORKUT DER Kİ...

TOBB Dede Korkut Hikayeleri'ni uzun bir çalışmanın sonunda yeniden kitaplaştırarak, kültürümüze armağan etti. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'nun ev sahipliğindeki lansman törenine Başbakan Ahmet Davutoğlu da katıldı.

TOBB Başkan Yardımcısı ve İSTİB Başkanı Ali Kopuz'un da katıldığı tanıtım töreninde konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Fikirler geçmişin evlatları, geleceğin anaları ve her vakit zamanın tutsağıdır. Geçmişini bilmeyen toplumlar, geleceğe sağlam adımlarla yürüyemez" dedi.

Tarihimiz geleceğe pusuladır

Ülke tarihinin geleceğe ışık tuttuğunu, ortaya konulan büyük hedeflere pusula olduğunu anlatan Hisarcıklıoğlu, "İşte bu vizyonla ve Ahilik geleneğinin günümüzdeki temsilcisi ve mirasçısı olarak, kültürel mirasımıza sahip çıkıyoruz. Türk özel sektörünün çatı kuruluşu olmanın sorumluluğuyla, kadim kültürel değerlerimizi muhafaza ediyor ve gelecek nesillerimize aktarıyoruz" diye konuştu.

Başbakan Ahmet Davutoğlu

Başbakan Ahmet Davutoğlu, Dede Korkut Kitabı Tanıtımı'nda yaptığı konuşmada, "Orta Asya'dan yola çıkan, o büyük yolculuktaki Dedem Korkut'un bütün izlerinde bu yolculukları görürsünüz, o yolculukta, o değişimi, İslamiyetle sentezlenen yolda, birçok İran-Turan ilişkisiyle, İran kültürüyle etkilenip, onunla bir

temasa geçen, sonra Anadolu'ya gelip yerleşen o kültürün ana çizgilerini takip ettiğinizde, işte bu tarihe hitap noktasında, belki de bugüne kadar bize sirayet eden ana unsurları görürsünüz" dedi.

Dede Korkut hikayelerini okumadan Türk Dil ve Edebiyatı üzerine bir çalışma yapmanın imkansız hale geleceğini ifade eden Davutoğlu, Kutadgu Bilig, Divanü Lugati't-Türk, Menakıbnâme, Saltukname, Danişmentname-

lerin hepsinin göçebe kültüründen, yerleşik kültüre geçişin ve devletleşme sürecinin izlerini yansıttığını söyledi.

Dede Korkut'un hayat hikayesi konusunda çok rivayetin olduğunu belirten Davutoğlu, birçok tarihçinin, Dede Korkut'un "Hazreti Peygamber döneminde yaşadığını, Müslüman olduğunu ve diğer boyları İslam'a davet ettiğini" belirttiğini aktardı.

Et sektör temsilcileri İSTİB’de buluştu

İSTANBUL’UN İKİ YAKASINA DA ET SANAYİ SİTESİ KURULACAK

İstanbul et sektörünün temsilcileri ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi yetkilileri, İSTİB Başkanı Ali Kopuz’un başkanlığında Ticaret Borsası’nda bir araya geldi.

Toplantıya İSTİB Yönetim Kurulu ve 15. Et Meslek Komitesi Üyesi Mehmet Erkan Özefe, 14. Kasaplık ve Canlı Hayvan Meslek Komitesi Üyesi Ömer Tekinaslan, İstanbul Ticaret Odası 74. Et ve Et ürünleri Meslek Komitesi Üyeleri Osman Uluçay, ETBİR Yönetim Kurulu Eski Başkanı Ethem Göçer, İstanbul Kasaplar Odası Başkanı Bilgin Şahin, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Gıda Tarım ve Hayvancılık Dairesi Başkanı Bayram Ali Çakıroğlu, İBB Veteriner Müdürü Muhammet Nuri Coşkun, İBB Veteriner Müdür Yardımcısı Mehmet Kerim Ayan, BİMTAŞ yetkilileri ve bazı sektör temsilcileri ile İSTİB Genel Sekreteri Ali Yavuz Yiğit, Genel Sekreter Yardımcısı Cemil Kılıç, Canlı Hayvan ve Et Şubesi Müdürü Hüseyin Güzelışık ve Araştırma Proje ve İş Geliştirme Müdürü Bozkurt Özse rezli de katıldı.

İstanbul’un her iki yakasında et sanayi sitesi kurulması konusunun ele alındığı toplantıda, İSTİB Başkanı Kopuz, katılımcılara, İSTİB’in hazırladığı rapor ve üyeler nezdinde yapılan anket çalışmalarını hakkında bilgi verdi.

Başkan Kopuz, İstanbul’un yıllık et ihtiyacının nüfus parametreleri doğrultusunda yapılan bir hesaplama göre ortalama 300 bin ton olarak tahmin edildiğini vurgulayarak, bu miktara İstanbul’a gelen turist sayısındaki artışı da ilave edilirse, raka-

mın çok daha yukarılara çıkacağını söyledi.

İSTİB Başkanı Ail Kopuz, ülkemizdeki iktisadi gelişme ve İstanbul özelinde et ve et ürünleri talebinin giderek büyüdüğüne dikkat çekerek, bu artışın mevcut sorunları daha da çoğalttığına işaret etti ve çözümün de giderek zorlaşmakta olduğunu vurguladı.

İSTİB Başkanı Kopuz’un gündeme getirdiği diğer bir önemli husus da kurulacak bu et sanayi sitesinin, Avrupa’daki örneklerde olduğu gibi uzun vadeli bir proje olması gerektiği. Başkan Kopuz’un açıklamaları

doğrultusunda toplantıda Avrupa ve Asya yakalarına kurulacak et sanayi siteleri ile kaçak et sorununun yanı sıra, et denetimindeki sağlık, vergi kaybı gibi problemlerin çözüme de etraflıca ele alındı.

Tarafların görüşlerini açıklayıp ortak bir strateji oluşturma yolunda önemli adımlar attıkları toplantının İSTİB’in öncülüğünde tüm sektör üyelerinin katılımıyla Mart ve Nisan aylarında da yapılmasında mutabık kalındı. Bir sonraki toplantı İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin ev sahipliğinde gerçekleştirilecek.

İSTİB Meclisi Ocak ayı toplantısı yapıldı

“HÜKÜMETE AYAK DİREYEN MERKEZ BANKASI OLMAZ”

Ocak ayı meclis toplantısında konuşan İSTİB Başkanı Ali Kopuz, Merkez Bankası'nın faiz indirimi konusundaki ısrarının yatırımcıyı zor duruma düşürdüğünü belirterek, bağımsız kurum olmanın Türkiye'nin zararına atılacak adımlara boyun eğmek anlamına gelmediğini söyledi. Başkan Kopuz, karikatür krizine de temas ederek, manevî değerlere hakaret hakkının olmadığını kaydetti ve bunu fırsat bilip Türkiye'yi karıştırmak isteyenlerin olduğunu bildirdi.

İstanbul Ticaret Borsası Meclis Başkanı Bülent Kasap başkanlığında, 65. Dönemin 25. toplantısı Ocak ayında açıldı. Toplantıya geçilmeden önce İSTİB Meclis Başkanı ve üyeler tarafından, babasını kaybeden Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İlhan Koyunseven'e başsağlığı ve taziye dilekleri iletildi.

2014 yılı faaliyetlerini içeren tanıtım filmi ile başlayan toplantının açılış konuşmasını yapan İSTİB Başkanı Ali Kopuz, Merkez Bankası'nın faiz indiri-

rimi konusundaki ısrarına değinerek, “Bu faiz düzeyinde kimse yatırım yapmaz” dedi.

Başkan Kopuz, Merkez Bankası'nın son yaptığı 50 baz puan bir indirime işaret ederek, “Yani faizi 8,25'den 7,75'e indirdi. Deflasyon beklenen bir dönemde eksi büyümenin beklendiği bir dönemde, bu şekildeki faiz veren ülkeler içinde G-20 ülkeleri içinde biz hemen hemen başlarda yer alıyoruz. Bu düzey ne yatırımı teşvik eder ne de insanların

karlılığını ve ihracatı. Bugün ABD'de eksi faizler konuşulurken Kanada da 2,5'ken, İsviçre eksi 0,50 puan'ken Türkiye'de 7.25 politika faizi ile hiç kimse yatırım yapmaz” diye konuştu.

Yatırım yapılmayan bir ülkede ne üretim ne de ihracat olmayacağını vurgulayan Başkan Kopuz, “Burada sanki hükümetin karşısında, hükümete ayak sürüyen bir Merkez Bankası var. Okumuşsunuzdur basında bundan iki üç gün evvel bir habe-

rimiz çıktı. Diyoruz ki, bağımsızlık demek Türkiye'nin zararına atılacak adımlara boyun eğmek değildir. Bütün dünya ülkeleri G-20 ülkeleri bugün üretip satmak için çaba harcarken, nihai noktada bizim ihracatımızın önü açıkken bir de hedeflerimizi yakalamak için uğraşırken, Merkez Bankası'nın sanki birilerinin güdümünde gibi bu işe çomak sokması, ayak diremesi gerçekten anlaşılır gibi değil" dedi.

Manevî değerlere hakaret edilmemeli

Fransa'da yaşanan karikatür krizine de değinen Başkan Kopuz, öldürülen

12 kişinin İslama mal edilmesine sert tepki verdi ve "Dünyada bununla ilgili çeşitli yerlerde tahrik edercesine çeşitli insanlar sokağa döküldü, Dün de Cumhurbaşkanımızın dediği gibi Filistinli bir karikatürist, Yahudilerle ilgili çizdiği bir karikatürden dolayı İngiltere'de infaz edildi. Hiç kimsenin sesi çıkmadı. Biz demiyoruz ki, insanlar öldürülsün. Ama insanların milli değerlerine, manevi değerlerine hakaret edecek noktada hiç kimsenin ve hiçbir ülkenin özgürlüğü olamaz" dedi.

Başkan Kopuz şöyle devam etti: "Nasıl biz Yahudilere, Hristiyanlara veya başka din mensuplarına saygılıysak, aynı saygıyı da isteme hakkımız mevcuttur. Bugün Türkiye'de hiç kimse Hz. İsa efendimiz veya Musa efendimiz veya peygamberimizle ilgili bir karikatür çizebilir mi? Mümkün mü? Yani biz buna müsaade eder miyiz? Boş verin devleti halk olarak, fert olarak müsaade eder miyiz? Etmeyiz" diye konuştu.

Türkiye'de karikatür krizini fırsat bilip ortalığı karıştırmak isteyen-

ler olduğuna dikkat çeken Başkan Kopuz, "Maksat Türkiye'nin önünü tıkamak ve Türkiye'nin geleceğini karalamak. Arkadaşlar bu dönem hakikatten hassas bir dönem. Etrafımıza bakıyoruz her taraf kan gölü ve bütün oyunların oynandığı tek yerde Türkiye. Burada bizim halk olarak çok dikkatli olmamız lazım, çok çalışmamız lazım. Sağ duyulu olmamız lazım. Birlik beraberliğimizi kuvvetlendirmemiz lazım. Her şekilde beraber hareket etmemiz lazım. Bu bilinçle biz hedeflerimizi de gerçekleştiririz. Türkiye lider bir ülkedir. Uydu ülke değildir. Bunun bilincinde olmamız lazım" açıklamasında bulundu.

Türkiye, 2014'de küresel büyüme ortalamasını yakaladı

Türk ekonomisinin son 12 yıllık büyüme ortalaması yüzde 4,9 olsa da ve Türkiye'nin en az yüzde 4,5 büyümesi gerekse de, 2014 yılının yüzde 2,9'luk büyüme verisi için 'kötü' diyemeyiz. Çünkü, Türkiye dünyanın önde gelen gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomilerinin 2014 yılı ortalama büyümesini yakalamış durumda.

Türk ekonomisinin son 12 yıllık büyüme ortalaması yüzde 4,9 olsa da ve Türkiye'nin en az yüzde 4,5 büyümesi gerekse de, 2014 yılının yüzde 2,9'luk büyüme verisi için 'kötü' diyemeyiz. Çünkü, Türkiye dünyanın önde gelen gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomilerinin 2014 yılı ortalama büyümesini yakalamış durumda. Hatta, Çin ve Hindistan'ın büyümeleri hariç tutularak, aralarında Türkiye'nin de yer aldığı diğer gelişmekte olan ülkelerin büyüme ortalamasının yüzde 1,7, gelişmiş ülkelerin büyüme ortalamasının yüzde 1,8 olduğu dikkate alındığında, Türkiye Çin ve Hindistan harici gelişmekte olan ülkelerin ortalamasına 1,2 puan fark atmış durumda. Türkiye'nin yüzde 2,9 ile Avrupa Birliği'ne üye ve aday ülkeler arasında, 2014 yılını en iyi kapatan bir veya iki ülke arasında olduğunu söyleyebiliriz. Mevcut küresel ekonomik koşullar içerisinde, 'buna da şükür' demek gerekiyor.

Cari açık ve enflasyonunun kontrolüne yönelik olarak, Türk Ekonomi Yönetimi'nin aldığı tedbirler, 2013 yılında yüzde 5,1 artan hane halkı tüketim harcamalarının, 2014 yılında sadece yüzde 1,3 büyümeyle yılı kapatmasına sebep olunca, 2013 yılında yüzde 4,2 büyüyen Türk ekonomisi, doğal olarak 2014 yılında yüzde 2,9'da kaldı. Bununla birlikte, 2014 yılında net ihracatın büyümeye önemli katkı yapması sayesinde de, 2014 yılında Türkiye'nin yüzde 2,9 büyüdüğünü söyleyebiliriz. Türkiye'nin 2015 yılında yüzde 3 ve üzerinde büyüme yakalayabilmesi için, yatırım ortamının iyileştirilmesi sayesinde, özel sektör yatırımlarını canlandırması ve net ihracat büyümeye 2014'deki gibi katkı sağlayamayacak ise, elbette ki mali disiplini zedeledikten,

**PROF. DR.
KEREM ALKİN**

EKONOMİYE BAKIŞ

mutlaka kamu harcamalarının daha kuvvetli düzeyde büyümeye katkı sağlamanın önünü açmak gerekiyor.

**Türkiye'nin yeni büyüme modeli
'öz kaynak' bazlı olmalı**

Türkiye'nin büyüme modeli nerede tıkanı; son 12 yıldır yürüyen model neden artık bizi yüzde 4,5-5 büyüme oranlarına taşıyamıyor; görüşlerimi paylaşmak isterim. 2001 Krizi patlak verdikten hemen sonra, o zamanın Başbakanı Rahmetli Ecevit tarafından Türkiye'ye davet edilen Prof. Dr. Kemal Derviş'in koltuğunun altındaki 'Güçlü Ekonomiye Geçiş' Programı, o tarihte dünya ekonomisi iyi bir performans döneminden geçtiğinden, yapısal reformlara karşılık,

Türkiye'ye dünya ekonomisinden finansman bularak büyümenin toparlanmasına dayanıyordu.

Önce Koalisyon Hükümeti'nin gerçekleştirdiği, ardından da AK Parti Hükümetleri'nin güçlü bir siyasi irade ile sürdürdüğü makro ekonomik reformlar, 2004 yılı sonunda onaylanan 'Türkiye'nin Avrupa Birliği tam üyelik adaylığı' ile perçinlenince, ekonomik ve demokratik standartlarını hızla iyileştiren Türk ekonomisi, 2005 ile 2008 arası, 3 yıl ortalama 20 milyar dolardan, 60 milyar dolarlık bir doğrudan yabancı sermaye girişine konu oldu. Portföy yatırımları ve dış borçlanma yoluyla ayrıca gelen kaynağı söylemiyorum. Bu sayede, Türk ekonomisi 2004 ile 2008 arası iyi bir büyüme ve ekonomik sıçrama trendi yakaladı.

Ancak, 2007 yılının ikinci yarısında başlayan Mortgage Krizi, ABD ekonomisini vurmaya ve küresel finans sisteminde sıkıntıların ve türbülansların artmasına sebep olunca,

Türkiye'ye yurtdışından sermaye girişinin yavaşlaması ile, büyümemiz de yavaşladı. 2009'da, tersine, Türkiye'den net sermaye çıkışı olunca, büyümemiz bütünü negatifte döndü. Bunun üzerine, 2009 yılının 2. çeyreğinden itibaren, vergi önlemleri de dahil, iç talebi ve özellikle hane halkı tüketim harcamalarını canlandırıcı tedbirlerle, büyümeyi 2010 ve 2011 yıllarında yüzde 9'lara getirdik. Ancak, bu tercih, Türkiye'nin tasarruf oranını yüzde 13,5'e gerilettilti. Cari açığı neredeyse yüzde 10 düzeyine yaklaştırdı. Yani, bu tercih makro dengeleri bir hayli zorladı.

Orta gelir tuzağından 'yeni model' kurtaracak

Türkiye'nin cari açık ve enflasyon sorunu tırmanınca, tasarrufların milli gelire oranı çok gerileyince, Ekonomi Yönetimimiz 'yumuşak iniş' modeli ile, iç talebi frenleyici tedbirleri devreye aldı. 2012 yılında Türk ekonomisini yüzde 2,1 büyütürerek, bozulan makro dengeleri yeniden makul bir noktaya getirdik. Ancak, Türk Ekonomisi'nin büyümeye ihtiyacı olmasına bağlı olarak, 2013 yılında büyümenin yüzde 4,2'ye ulaşmasına izin verildi ve doğal olarak cari açık ile enflasyon yükseldi. Bu noktada, 1 Şubat 2014'de yürürlüğe giren yeni makro ihtiyati tedbirler ile, 2014'de yeniden iç talep üzerinde baskı oluşturuldu ve bunun doğal sonucu olarak, 2013 yılında yüzde 5,1 büyümüş olan hane halkı tüketim harcamaları, 2014 yılında ancak yüzde 1,3 büyüyebildi.

Bu tablo bize şu tespiti işaret ediyor; Türk ekonomisinin yeni bir büyüme modeline, özel sektör yatırım harcamalarına ve net ihracata dayalı bir büyüme modeline ihtiyacı var. Hane halkı tüketim harcamalarının büyümeye makul katkı sağladığı, kamu harcamalarının sifıra yakın düzeyde katkı sağladığı bir büyüme modeli. Bu durumda, yeni büyüme modeli, yatırım ortamının iyileştirilmesini sağlayacak, yatırım mevzuatını daha da basit hale getirecek, Türk ekonomisinin kaynak yönetimini yeniden yapılandıracak; Türk iş dünyasının, KOBİ'lerimizin finansman ve enerji maliyetlerini aşağı çekecek, yerli hammadde kullanımını özendirerek adımlar gerektiriyor. Aksi durumda, cari açığı, Türk ekonomisini soğutarak, yavaşlatarak belirli bir bantta tutmaya kalkmamız halinde, bu işletme iflasları ve işsizlik olarak Türk ekonomisine dönecek. Bu nedenle, 2015 yılında yüzde 3 ve üzerinde büyüme için mutlaka işletmelerimizin, KOBİ'lerimizin finansman ve enerji maliyetlerini azaltıcı tedbir almamız gerekiyor.

2015'in büyüme hızı yüzde 3'ü geçmeli

Bu şartlar altında, eğer işsizlik verileri sinyal veriyorsa, sektörlerin güven endeksleri sinyal veriyorsa, Ekonomi Yönetimi'nin 2015 için en az yüzde 3-3,5 büyüme için çabalarını hızlandırması gerekiyor. Eğer, Türk halkına para harcamadan, hane halkına yüklenmeden büyümemiz gerekiyor ise, özel sektörün de şu anda, 7 Haziran genel seçimlerinin sonuçlarını görene kadar yatırım harcamalarına yüklenmeleri mümkün olmadığına göre, büyüme için

kamu harcamalarının devreye alınması gerekiyor. AB mali disiplin kriterlerini aşmadan, GSYH büyümesi için mutlaka kamu harcamalarının bir nebze devreye alınması gerekmemekte.

Çünkü, hane halkı tüketim harcamaları büyümüyorsa, özel sektör yatırımları büyümüyorsa, net ihracatın da büyümeye bir katkısı yok ise, Türk ekonomisinin 2015 yılında yüzde 3 ve bir miktar üzerinde büyümesi için elimizdeki en önemli kalem kamu harcamaları. Örnek vermek açısından, Ekonomi Yönetimi'nin vadeli ithalata uyguladığı yüzde 6 KKDF kesinlikle ithalatı yavaşlatmadı. Tersine, peşin ithalatı ve bu nedenle ithalat ödemeleri için döviz talebini arttırdı ve maliyetleri arttırarak, enflasyon yükü getirdi. 1400'ün üzerinde adım hayat bulana kadar, 4-5 başlıkta atılacak pratik adım var. 2015 büyümesini kurtaralım.

Esnaf tüketicinin piyasaya gelmesini bekliyor

Bulduğumuz Avrasya coğrafyasında döviz kurları hane halkı ve firmalar açısından, ekonominin iyi olup olmadığı, piyasada işlerin yolunda olup olmadığı noktasında etkili bir göstere. Eğer, döviz kurları hem beklenenin üzerinde yükseliyor, hem de aşırı dalgalanıyorsa, hane halkının da, firmaların da morali bozuluyor. Tüketici harcamalarını yavaşlatıyor; tasarruf eğilimini artırıyor. Piyasa oluşan keyifsizlik ve işlerin yavaşlaması tekrar esnafın, tüccarın ve dolayısı ile sanayicinin beklentilerini de olumsuz yönde etkiliyor.

Tüketici Güven Endeksi mart ayında, bir önceki aya göre yüzde 5,4 azalarak, 64,39 puana gerilemiş durumda. Tüketicinin güveni, Küresel Finans Krizi'nin patlak verdiği ve doruk noktasına ulaştığı ekim 2008 ile mart 2009 arasında bile bu derece düşmemiştir. Tüketici güvenindeki bu düşüşün gerekçelerine baktığımızda, Türk hane halkı içerisinde, gelecek 12 aylık dönemde maddi durumunun daha iyi olacağını bekleyenlerin oranında önemli bir azalma gözleniyor. Keza, genel ekonomik durumun daha iyi olacağı yönünde beklentisi olanların da sayısında gerileme var. Bunun doğal sonucu olarak, gelecek 12 aylık dönemde işsiz sayısında artış bekleyen tüketici sayısı, tersine yükseliyor.

Şimdi, Tüketici Güven Endeksi'nin alt detayları böyle bir tabloya işaret ederken, Türk halkının şevkle, keyifli bir şekilde para harcamasını beklemek aşırı iyimserlik olur. Bu durumda, Türk halkını bu derece keyifsiz bir noktaya getiren, Türk ekonomisine yönelik algısını bozan gelişmelerin analizini iyi yapmak gerekiyor. Keyifsizliğe sebep olan başlıklar siyasetle mi bağlantılı, ekonomiyle mi bağlantılı; her iki başlıkta mı etkili veya hangi başlık daha önemli bir etkiye sebep oluyor; iyi analizi yapılmalı. Türk halkı çok borçlandığını, çok para harcadığını mı düşünüyor; tartışılan metanetli konu başlıklarına bağlı olarak, siyasi gündemden mi yorgun düştü; teşhis sonrası moralleri yeniden yükseltecek adımların atılmasında sonsuz yarar var.

TARİH BU MÜZEDE CANLANIYOR

Kısa bir süre önce ziyarete açılan Hisart Canlı Diaroma ve Tarih Müzesi işadımı Nejat Çuhadaroğlu'nun girişimleriyle kurulmuş. Tamamen kişisel girişimlerle hizmet vermeye başlayan Hisart Müzesi on binlerce tarihi objeye ev sahipliği yapıyor. Müzenin en önemli özelliği ise tarihte yer alan önemli savaşların maketlerle birebir canlandırılmış olması. Altı kattan oluşan müze bu kadar kapsamlı oluşuyla dünyada bir ilki temsil ediyor.

Haber : Rûveyda Topal

Tarihte meydana gelen savaşları tarih kitaplarında okusak da, pek çoğumuz ayrıntıları hafızamızda canlandırmakta zorluk çekeriz. İşadami Nejat Çuhadaroğlu'nun tarihteki önemli savaşları tarih kitaplarında yer alan bilgiler ve hayal gücünün de etkisiyle birebir canlandırarak açtığı müze, hayal gücünün zorlan-

dığı noktalarda yardıma yetişiyor. Hisart Canlı Tarih ve Diaroma Müzesi hobi niyetiyle başlayan bir girişimin, dünyada bir ilke uzanan yolculuğunun hikâyesi. Dünya savaş tarihinin birebir küçük maketlerle anlatıldığı müzede onbinlerce tarihi obje de tarih severlerle buluşuyor.

Hepsi gerçek

Kısa bir süre önce hizmete giren Hisart Canlı Tarih ve Diaroma Müzesi'nin en önemli özelliği yalnızca dünya genelindeki savaşları birebir canlandıran maketleri ziyaretçilerle buluşturması değil. Müzede tarihteki savaşlarda kullanılmış

30 YILDA YAPTI

Nejat Çuhadaroğlu aslında bir işadamı. Ancak mimar bir anenin çocuğu olarak dünyaya gelen Çuhadaroğlu, boş zamanlarında çocukluğundan bu yana maketler yapar. Otuz yıl boyunca okuduğu tarih kitapları ve hayal gücünü de harmanlayarak yaptığı maketleri artık bir yere sığmaz olunca bunları insanlığın hizmetine sunmaya karar verir. Kişisel merakı sonucu biriktirdiği savaş objeleriyle maketleri buluşturan Çuhadaroğlu, 2014 yılı Haziran ayında Hisart Canlı Diaroma ve Tarih Müzesi'ni açar. Kültür Bakanlığı'na bağlı olan Müze'de yer alan gerçek objelerin arasında bir de dondurulmuş gerçek kaplan bulunuyor.

pek çok tarihi obje de yer alıyor. Bu eserlerin arasında birinci dünya savaşında kullanılan asker şapkaları, 15.16. yüzyılda kullanılmış maskeli miğferler, 12. Yüzyılda Selçuklu Devleti'nde kullanılmış kılıçlar dahi bulunuyor. Çuhadaroğlu, "Müzeme gerçek olmayan tek bir obje dahi almadım" diyor.

Dünyada tek

Dünya genelinde çeşitli ülkelerde diorama müzeleri bulunuyor. Ancak Hisart Canlı Diaroma ve Tarih Müzesi bu kadar kapsamlı oluşuyla dünyada bir ilki temsil ediyor. Çağlayan'da altı katlı binanın tamamı müze olarak tasarlanmış. Altı katın her biri ise ayrı yüzyıllara tahsis edilmiş.

Kronolojik sıralama

Müzenin içinde yer alan objeler kadar müzenin tasarımı da ziyaretçileri gezilen yüzyıla götürüyor. Savaş ruhuna uygun müziklerin eşlik etti-

ği müzede birinci kat İstanbul fetihle başlayan ve kronolojik sıraya göre canlandırılmış savaş sahneleri yer alıyor. Kılıç, tabanca, sancak ve kıyafetler de bu katta sergilenen eserler arasında.

Atatürk kıyafetleri

Müze'nin ikinci katında Osmanlı dönemine ait savaşlar birebir üç boyutlu maketlerle canlandırılmış. Rodos'un fethi, 1877-78 Osmanlı Rus Harbi, askerlerin yüzlerindeki ifadelere varana kadar birebir maketlerle anlatılmış. Aynı katta yine Atatürk'ün üç ayrı savaşta giydiği savaş kıyafetleri de birebir ölçülerle dikilerek mankenlerin üzerine giydirilmiş olarak sergileniyor.

Sarıkamış Cephesi

Müze'nin üçüncü katı Birinci Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı'na ayrılmış. Birinci Dünya Savaşı'nın en yürek burkan cephelerinden Sarıkamış

Cephesi ise bu katın en dikkat çeken köşelerinden bir tanesi. Askerlerin kar altında yaktığı ateş ve buna rağmen üşüyen yüzleri bile birebir anlatılmış. Yine askerlerin üzerine yağın karlar ve karların rüzgârda uçuşu dahi sanki askerlerin yanındaymışçasına görülebiliyor. Aynı katta yine Kurtuluş Savaşı'na ait objeler de sergileniyor.

İkinci Dünya Savaşı

Yakın bir tarihte olduğu için ayrıntılı olarak masaya yatırılmayan ikinci dünya savaşı için de müze de bir kat ayrılmış. Almanların ve Rusların gemi savaşları, savaşa ait silahlar, hatta ikinci dünya savaşında kullanılan bir helikopterin pervanesi dahi sergilenen eserler arasında. İkinci Dünya Savaşı'nın sergilendiği katta en dikkat çeken maketlerden bir tanesi bir Alman savaş gemisinin dalgalı denizde sessizce ilerlemeye çalışması ve vahşi denize düşmüş bir Alman askerinin de kendisine yaklaşan köpek balığından habersiz bir şekilde kurtulmak için yardım istemesi. Denizin dalgalarının askerin yüzündeki korku

'HOBİ ÖZÜRLÜYÜZ'

İşadamı Nejat Çuhadaroğlu yoğun işlerinin arasında her gün mutlaka maket yapımı için zaman ayırıyor. Bunun sırrını bir hobiyle uğraşmanın işlere de yardımcı olması olarak açıklıyor. Çuhadaroğlu, "Maalesef üniversite mezunu gençlere dahi hobisini sorduğunda, 'Film izlemek, kitap okumak, müzik dinlemek' diyor. Bunlar hobi değil ki hayatın bir parçası. Hobi özürlü bir milletiz. Oysa edindiğimiz bir hobinin nelere iyi geldiğini bilsek bunun için çaba sarf ederiz" diyor. Neden bir savaş müzesi yaptığı sorusuna ise, "Dünyada savaştan daha önemli bir olay bilmiyorum. Devletlerin ve insanların kaderlerini hep savaş belirlemiş. Savaşın acısını göstermek için böyle bir uğraşa başladım" diye cevaplıyor. Çuhadaroğlu müzenin ülke ve dünya çapında tanınmasının ve bu alanda örnek kabul edilmesinin kendisi için çok büyük bir amaç olduğunu söylüyor.

ifadesinin dahi en ince ayrıntısıyla işlendiği maket ziyaretçilere ellerini uzatıp askeri bir an önce kurtarma düşüncesini yaşıyor.

Atölye de burada

İşadamı Nejat Çuhadaroğlu'nun ince ince uğraştığı maketler bu müzede yapılıyor. Zira müzenin bir katı tamamen atölye olarak ayrılmış. Müzenin mutfağı olarak nitelendirile-

bilecek bu katın üstündeki son kat ise kafeterya olarak tasarlanmış. Kafeterya olarak düşünülen katta dahi maketler bulunuyor. Ancak bu maketleri diğer kattaki maketlerden ayıran önemli nokta savaş maketleri olmayışı. Bu katta çeşitli filmlere ait karakterler ve sahneler canlandırılmış. Karayip Korsanları, Yüzüklerin Efendisi, Yıldız Savaşları bu filmler arasında yer alıyor.

İSTİB Başkanı Ali Kopuz, Şubat ayı meclis toplantısında açıkladı: TÜRKİYE 'YATIRIM YAPABİLİR' NOTUNU KORUYACAK

İstanbul Ticaret Borsası Şubat ayı olağan meclis toplantısı yapıldı. Toplantıda İSTİB Başkanı Ali Kopuz, gündemdeki konuları değerlendiren bir konuşma yaparken, İSTİB Ekonomi Danışmanı Prof. Dr. Kerem Alkin de bir ekonomik sunum gerçekleştirdi.

Konuşmasına Mersin ve Çengelköy'de yaşanan ve halkta büyük infial oluşturan cinayetleri değerlendirerek başlayan Başkan Kopuz, bu vahşi cinayetler karşısında artık idam cezasını geri getirilmesinin tartışıldığına dikkat çekti.

Türkiye ekonomisine büyük övgü

İstanbul'da yapılan ve G-20 ülkeleri Maliye ve Hazine Bakanları ile Merkez Bankası Başkanlarının katıldığı İstanbul Zirvesi hakkında bilgi veren Başkan Kopuz, "Geçtiğimiz hafta, Türkiye'nin dönem başkanlığında gerçekleşen İstanbul Zirvesi'nde G-20 ülkeleri maliye ve hazine bakanları ile merkez bankası başkanları şehrimizde buluştu. Dünya ekonomisinin bugün ve geleceğine

yönelik kararlar olan 20 ülkenin, IMF ve OECD'nin temsilcileri, kanaat önderleri ve üst düzey yöneticileri İstanbul'da bir araya geldi. Bu çok önemli bir olaydır" diye konuştu.

Başkan Kopuz, Zirve'deki bütün konuşmacıların Türkiye ekonomisi yö-

netimine övgüler dizdiğini belirterek, "Fitch'in Türkiye enflasyonunu 2015'te ortalama yüzde 6,5 ve 2016 yılında ise yüzde 5,5 olarak tahmin ettiğini görüyoruz. Buradan açıkça ifade ediyorum, 10 Nisan'da da Moody's Türkiye'nin 'yatırım yapılabilir' notunu koruduğunu açıklayacaktır" dedi.

Tohum Projesi'nde ilerleme

İstanbul Ticaret Borsası öncülüğünde, Gıda ve Tarım Bakanlığı ve Yeditepe Üniversitesi ile gerçekleştirilen tohum projesi hakkında bilgi veren İSTİB Başkanı Kopuz, çalışmaların 2010 yılında başladığını hatırlatarak şunları söyledi:

“O tarihte üniversiteden yetkililer, Borsamıza davet edilmiş olup tohumlar hakkında görüş ve fikirleri alınmıştır. 2012 yılında ise Borsamız, Yeditepe Üniversitesi ve TAGEM ile ortak proje çalışmalarına başlanmıştır. Projenin süresi 3 yıl olarak tespit edilmiş ve bu sürenin bitimine 6 aya yakın bir süre kalmıştır. Bütçe ayığında ise bugüne kadar 94,005 TL. harcama yapılmıştır. Projenin toplam bütçesi 228,000 TL'dir” dedi.

Proje için geçen ay yapılan toplantıda, çimlenen buğday, arpa ve nohut numunelerinin DNA izolasyonunun yapılmış olduğu ve bir mısır numunesinin de yeni çimlendiği bilgisinin verildiğini ifade eden Başkan Kopuz, “Burada sevindirici bir gelişmeyi de sizlerle paylaşmak istiyorum. Geçen haftaya kadar çimlenmiş tohumların bir süre sonra gücünün azalıyor ve

daha sonra bitkiler kuruyordu. Şimdi ise üniversite yetkilileri bu aşamayı geçen kurumadan toprağa dikimi yapılan buğdaylar bulunduğunu ve bunun önemli bir gelişme olduğunu bildirdiler” dedi.

Ekonomik gündemi değerlendiren İSTİB Ekonomi Danışmanı Prof. Dr. Kerem Alkin de Merkez Bankası'nın tutumunu eleştirirken, İSTİB Başkanı Kopuz'un Merkez Bankası hakkındaki eleştirilerini haklı bulduğunu belirtti.

Kürsüye gelen 1. Meslek Komitesi Başkan Yardımcısı ve İSTİB Meclis Üyesi

si Ertuğrul Yılmaz da “Tohum Projesi çalışmaları Yeditepe Üniversitesi ve TAGEM'in katkılarıyla Borsamız laboratuvarında bulunan tohumlarla ilgili çalışmalar 2010 yılında başlamıştır. Başkanımıza Tohum projesini destekleyip başarıya ulaştırdığı için teşekkür ediyorum” dedi.

Meclis üyeliğinde meydana gelen boşalma sonucunda, Meclis Asil Üyeliği görevine gelen 3. Meslek komitesi Başkanı Abdullah Çerman, “Komite Başkanı iken de borsa için çalışıyordum, Meclis üyesi olarak da çalışacağım” diye konuştu.

Aydın ve İstanbul ticaret borsaları işbirliği protokolü imzaladı “İSTİB, TÜM BORSALARIN AĞABEYİ VE ÖNCÜSÜDÜR”

İstanbul ve Aydın ticaret borsaları arasında ‘kardeşlik ve işbirliği’ protokolü imzalanarak, borsa camiası için çok önemli bir sinerji oluşturuldu. Başkan Kopuz, daha önce Rize Ticaret Borsası ile kardeşlik protokolü imzalandığını hatırlatarak, “Bu protokoller birçok oda ve borsa ile yapacağız” dedi. Aydın Ticaret Borsası Başkanı Bosnalı ise “İSTİB tüm borsalara öncülük ve ağabeylik yapıyor. Bunda Başkan Ali Kopuz’un büyük payı var” diye konuştu.

İstanbul Ticaret Borsası ve Aydın Ticaret Borsası, İSTB Mart ayı Meclis toplantısında bir araya gelerek “Kardeşlik ve İşbirliği Protokolü” imzaladı. İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ali Kopuz ve Aydın Ticaret Borsası Başkanı Adnan Bosnalı tarafından imzalanan protokol ile iki borsa arasında çeşitli konularda işbirliği ve ortak projeler yürütülmesi hedefleniyor.

Türkiye’nin en büyük borsası konumunda olan ve altı bini aşkın üyesi bulunan İstanbul Ticaret Borsası ve özellikle incir, pamuk, zeytin ve zeytinyağı, kestane ve çam fıstığı gibi ürünlerde yoğun işlemleri olan Aydın Ticaret Borsası, kardeş borsa olma vesilesi ile bir çok ortak proje planlıyor.

Kardeşlik ve işbirliği anlaşması için bir Aydın Ticaret Borsası ile bir ara-

ya geldiklerini ifade eden Bakan Kopuz, şöyle konuştu: “Bugün Aydın Ticaret Borsamız ile Kardeşlik protokolü için bir araya geldik. Bundan çok memnunuz. Daha önce Rize Ticaret Borsamız ile de böyle bir kardeşlik protokolü imzalamıştık. Bu protokoller çevremizdeki bir çok Oda ve Borsa ile yapmalıyız.”

Başkan Kopuz’un konuşmasının ardından, Aydın Ticaret Borsası Akre-

dite Laboratuvarının tanıtım filmini gösterildi. 35 personel ile yüzlerce analiz yapabilen Aydın Ticaret Borsası Laboratuva'ı hakkında bilgi verildi.

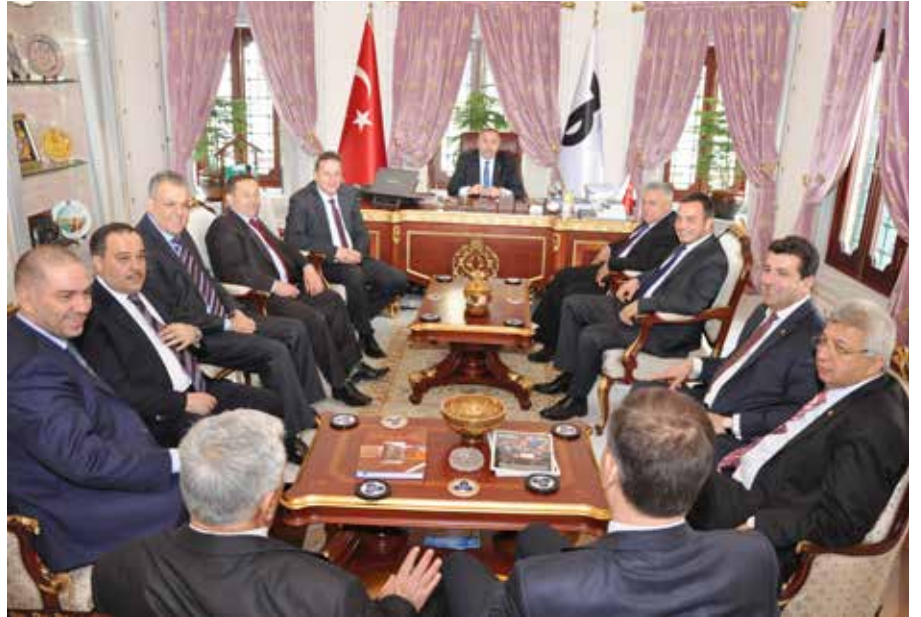
Gösterimin ardından söz alan Aydın Ticaret Borsası Başkanı Adnan Bosnalı, köklü bir kurum olan İstanbul Ticaret Borsası ile kardeş olmaktan dolayı duydukları memnuniyeti dile getirdi. İSTİB'in kuruluş sırasına göre Türkiye'nin üçüncü borsası olduğunu söyleyen Bosnalı "İstanbul Ticaret Borsası bu dönem gerçekten çok farklı. Tüm borsalara öncülük ve ağabeylik yapıyor. Bunda tabii ki Sayın Başkan Ali Kopuz'un büyük rolü var" dedi.

Aydın yatırımcılarını bekliyor

Ortak iş kültürü ve sürdürülebilir ilişkiler için bu protokolün çok önemli olduğunu ifade eden Başkan Bosnalı, 2002'de kurdukları laboratuvar ile çok önemli başarılarla imza attıklarını belirtti.

Başkan Bosnalı şöyle konuştu: "Aydın önemli bir kavşaktır. Çok verimli toprakları vardır. Artık Aydın kabuğunu kırıyor. 1 milyonu bulan nüfusu ile artık Büyükşehir olduk. Artık yatırımcıları bekliyoruz. Aydınımızda 7 ayrı "Organize Sanayi Bölgesi" var. Büyük yatırımcıya ihtiyacımız var. Siz gelin bizler sizin önünüzü açmak için elimizden geleni yapalım" dedi.

Yapılan konuşmaların ardından Plaket ve imza törenine geçildi. Atılan imzalar ile İstanbul Ticaret Borsası ve Aydın Ticaret Borsası kardeş borsa oldu.

Röportaj : Mesut Taşkın

Istanbul Valisi Vasip Şahin:

İSTANBUL'DA YAŞAMANIN, İSTANBUL'U
YAŞAMANIN BENZERİ YOKTUR

İstanbul'da yaşamak değil, İstanbul'u yaşamak lazım...

Bir dünya başkenti olan İstanbul'u yönetmek nasıl bir duygu? İstanbul'u vali olarak atandığınızı öğrendiğiniz de ne hissettiniz?

Açıksası çok özel bir duygu. İmparatorlukların başkentindeyiz ve onu yönetmekle mesulsünüz. Dünyanın kadim bir kentinin başındasınız. Tarihi M.Ö. 8000 yılına kadar inen insanlığın ilk önemli yerleşimi. Bütün bunlarla birlikte medeniyetimizin başkenti. Dünyanın incisi. Her yıl en az 10 milyon kişinin merak edip görmek için geldiği büyüklü bir yer. Bütün bunlar insana ne gibi duygu ve sorumluluklar yüklerse, öyle bir hal.

Atandığımda ilk hissettiğim sorumluluk duygusu oldu. İstanbul'u yönetmek sorumluluk ve ciddiyet isteyen bir iş. Geçmişin ve günümüzün en önemli şehrine hizmet vereceksiniz. Elbette onurlandım. Böyle bir vazifeye layık görülmekten mutlu oldum. Ama yüklendiğim sorumluluğu daha çok hissettim.

İstanbul gibi son derece önemli ve tarihî bir şehri yönetmenin sorumluluğunu nasıl tanımlarsınız? Bu büyük sorumluluğu kolaylaştıran formülünüz (yönetim anlayışınız) nedir?

İstanbul'un çok sayıda bileşeni var. Bir yanıla Türkiye'nin toplam ekonomik değer üretimlerini yapan bir şehir. Milli hasılanın yarıya yakını burada üretiliyor. Ülke toplam vergi gelirlerinin yarıya yakını buradan tahsil ediliyor. En önemli ihracat ve ithalat limanı. Kendisi başlı başına üretim üssü.

Başka bir yanıla dünyanın birkaç tarih ve kültür şehriden bir tane-

si, hatta bana göre birincisi. Özenle korunması gereken tarihi ve kültürel miras var. Kültür ve sanattaki rolü sadece geçmişle sınırlı değil. Türkiye'nin tartışmasız kültür ve sanat başkenti. Ülkemizde yıl içinde gerçekleşen toplam kültür ve sanat etkinliklerinin neredeyse tamamı İstanbul'da yapılıyor. Bilgi ve kitap üretiminin ulusal merkezi. Üniversiteler şehri. Digital yayıncılıkta rakipsiz bir şehir. Ulusal televizyonlar İstanbul'dan yayına çıkıyor.

İstanbul, onlarca, yüzlerce dinamiğin bir arada çalıştığı bir şehir. Bu nedenle bir veya birkaç alana odaklanmak gibi lüksünüz yok. Aynı anda çok sayıda konuyla ilgilenmek zorundasınız.

Dünyanın önde gelen turistik destinasyonu. Aldığı turist sayısı 10 milyonu çoktan geçmiş. İstanbul mesela dünyada en fazla fotoğrafı çekilen şehirler arasında ilk sıralarda.

Şehir, nüfusuyla başlı başına bir dinamik. Dünyanın en fazla nüfusa sahip metropol şehirleri arasında yer alıyor.

Bunlar kısaca ana başlıklar. Bunlara ekleyebileceğimiz sayısız unsur bulunmakta. Yani İstanbul, onlarca yüzlerce dinamiğin bir arada çalıştığı bir şehir. Bu nedenle bir veya birkaç alana odaklanmak gibi lüksünüz yok. Aynı anda çok sayıda konuyla ilgilenmek zorundasınız. Bu kadar çok faktör, bir o kadar mesuliyeti beraberinde getiriyor.

Bu kadar farklı ve önemli konularla ancak ekip çalışmasıyla baş edebilirsiniz. Doğru ekip, doğru görevlendirme ve titiz bir takip çalışma sisteminizin esası olmalı. Ben ekip çalışmasına önem veririm. İstanbul olunca, ekip çalışmasına verdiğiniz önem doğal olarak daha da arttı.

İkinci olarak her zaman istişareyi önemli bulmuşumdur. Ortak aklın gücüne ve vereceği doğru sonuçlara inanırım.

İstanbul'a vali olmak ile diğer illere vali olmak arasındaki farklılık ya da zorluklar nelerdir?

Yönetim prensipleri bakımından çok fark olduğunu söyleyemem. Sonuçta her ilde doğru veya doğru sonuç verecek yönetim prensipleriyle çalışmalısınız. Ama İstanbul'u yönetmek ile başka bir ili yönetmek arasında büyük farkların olduğu da bir gerçek. Sonuçta İstanbul, muadili olmayan bir şehir. Nüfusu bile çok sayıda ilin nüfusun toplamının çok üstünde. Her şeyden önce bir dünya kenti. Elbette bu nitelikler ciddi farkları meydana getiriyor.

Zorluğu var mı? Yok diyemem. Çok daha dikkatli, çok daha özenli olmaya mecbursunuz. Tabi ki çok daha fazla zaman ayırmalısınız. Gece gündüz arasında farkın kalmadığı bir tempoyla çalışmalısınız.

Sizin hayatınızda İstanbul'un nasıl bir yeri vardı? İstanbul'la tanışmanız nasıl oldu, sizde nasıl izler bıraktı?

Benim öğrenciliğim İstanbul'da geçti. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi mezunuyum. Biliyorsunuz benim üniversitem Beyazıt'ta, tarihi şehrin tam kalbinde yer alır. O nedenle tarihin ve kültürün içinde bir öğrencilik geçirdim. İstanbul'un kokusunu duydum. Tarihi mekanlarını yaşadım. Bu eşi olmayan bir tecrübe ve güzellik oldu benim için. Üniversitemin kendisi bile başlı başına bir tarihtir. Derse girdiğimiz anfiler insana derin bir yaşanmışlık duygusunu hissettirir.

Beyazıt Meydanı, camiler, boğaz, nargile kokan tarihi kahveler, boğaz, İstanbul'un baharı ve sonbaharı... Bütün bunlar insana masalsi bir dünyada yaşama duygusu verir. İstanbul'da yaşamının, İstanbul'u yaşamının benzeri yoktur. O duyguyu Sahaflar Çarşısında yaşarsınız. Çemberlitaş'tan Beyazıt'a doğru adımlarken yüreğinizde hissedersiniz. İstanbul size zengin ve muhteşem bir dünyanın içine sürükler. Onu ancak yaşayarak anlayabilirsiniz.

İstanbul'u bir kelimeyle ifadelendirmek gerekse idi, nasıl tanımlardınız?

“İstanbul'da yaşamının, İstanbul'u yaşamının benzeri yoktur. O duyguyu Sahaflar Çarşısında yaşarsınız. Çemberlitaş'tan Beyazıt'a doğru adımlarken yüreğinizde hissedersiniz. İstanbul sizi zengin ve muhteşem bir dünyanın içine sürükler. Onu ancak yaşayarak anlayabilirsiniz.”

Her dizesiyle hayal ile gerçeğin, mazi ile atının binbir duygu ve düşüncesinin aklınıza ve yüreğinize hücum ettiği ve son satırı asla yazılamayacak bir şiir.

Günümüz İstanbul'unun sorunları ile, 30-40 yıl öncesi İstanbul'unun sorun önceliklerinde bir

değişiklik var mı? Bugün size göre İstanbul'un en önemli problemleri nelerdir? İstanbul Valiliği olarak bunların çözümünde ne tür tedbirler alıyorsunuz?

İstanbul'un büyümesi hızını kesmedi. İstanbul hala en fazla iç göç alan şehir. Dolayısıyla nüfus artışı yüksek. Her gelen kişi, yeni talep demektir. Kendine bir yer bulacak, ulaşım katılacak, iş arayacak, çalışacak, su tüketecek, elektrik kullanacak vs. Bir de şehrin kendi olağan nüfus artışı var. Eklenen nüfus, ihtiyaçların da artması anlamına gelmekte. Bu ihtiyaçların giderilmesi lazım. Bunun için de hizmet üretilmeli. İstanbul'a her yıl gelen 12 milyon turist de toplam nüfus içinde ele alınmalı. Kaldığı sürede turistlerin ihtiyaçları da karşılanmalı.

Bu denli yoğun bir şehirde ulaşım ve trafik sorunu ortaya çıkıyor. Büyükşehir Belediyesi ulaşımı rahatlatmak için çaba harcıyor. Çok sayıda yatırım yapıldı. Hükümetin çok önemli projeleri var. Marmaray inşa edildi ve ulaşım büyük kolaylık sağladı. Raylı sistem çalışmalarını hızla devam ediyor. Valilik olarak biz işin trafik tarafındayız. İstanbul trafiğini rahatlatmak için ilgili birimlerimizle yoğun çalışmalar yapıyoruz. İstanbul trafik akışını kolaylaştıracak bir çözüm paketi üzerinde çalışıyoruz.

Bizim sorumlu olduğumuz ana alanlardan bir tanesi güvenlik. Şükürler olsun İstanbul dünyanın en güvenli şehirleri arasında. Bu denli nüfus yoğunluğunda bu kadar düşük suç, halkımızın selim tabiatı ve güvenlik birimlerimizin etkili gayretleriyle hasıl edilen neticedir.

İstanbul'da hayat kalitesinin artırılacak bir takım projeler çalışıyoruz. Kadın, çocuk, engelli, insan hakları, bağımlılıkla mücadele ve özellikle 7-15 yaş grubu sosyal ve ekonomik

dezavantajlı öğrenci grubuna yönelik proje çalışmalarımız tamamlanmak üzere. Bu başlıklarda kalıcı, etkili, İstanbul'un tamamını içeren sürdürülebilir projeleri hayata geçireceğiz. Kısa zaman içinde projelerimizi kamuoyu ile paylaşmaya başlayacağız.

İstanbul'un ekonomik gelişmesini destekleyecek digital esaslı önemli iki proje üzerinde çalışmalar sürüyor. Bütün taraflarla İstanbul'un kalkınmasına önemli katkılar sunmayı hedefliyoruz.

Şehir büyük bir değişim ve dönüşüm içinde... İstanbul'un bu hızlı gelişim ve değişim sürecinde tarihsel değerlerini, (başta İmparatorluk Sadareti'nin de bulunduğu Tarihî Yarımada olmak üzere) tarihî dokusunu muhafaza etmek için ne tür çalışmalar yapıyorsunuz?

Tarihi mirasın korunması daha çok belediyeler ile merkezi ilgili kurumların faaliyet konusu. Ancak tarihi yarımada tarihi ve kültürel mi-

“
İstanbul Ticaret Borsası, İstanbul'un en köklü ve güzide kurumlarından bir tanesidir. Borsa yönetiminin çalışmalarını yakından takip ediyor ve elimden geldiğince desteklemeye gayret ediyorum. İstanbul'da ticaretin desteklenmesi ve geliştirilmesinde büyük rolünüz ve öneminiz var.
 ”

rasın korunması ve yönetilmesinde önemli bir rol üstlenecek, bu alanda bütün tarafların işbirliği ve güç birliği yapmasını destekleyecek bir ortak yapı geliştirme çabamızdayız. Böylece hem finansal kaynakları, hem insan kaynaklarını, hem de bilgi ve uzmanlıkları bütünleştirip etkinleştirecek bir araç geliştirmeyi hedefliyoruz.

İstanbul Ticaret Borsası (İSTİB)'in İstanbul iş dünyasının gelişimi için ortaya koyduğu çalışmaları nasıl buluyorsunuz?

İstanbul Ticaret Borsası, İstanbul'un en köklü ve güzide kurumlarından bir tanesidir. Borsa yönetiminin çalışmalarını yakından takip ediyor ve elimden geldiğince desteklemeye gayret ediyorum. İstanbul'da ticaretin desteklenmesi ve geliştirilmesinde büyük rolünüz ve öneminiz var.

Kökleri Sultan II. Abdülhamid dönemine, kuruluşu ise Cumhuriyet'in ilk yıllarına uzanan İSTİB gibi iş dünyası örgütleriyle

İstanbul için ne gibi işbirlikleri yapıyorsunuz?

Valilik olarak, başka benzeri kurumlar gibi İstanbul Ticaret Borsası ile ortak projeler geliştirmek ve uygulamak istegindeyiz. Ortaklık yapabileceğimiz bazı projeler var. Arkadaşlar üzerinde çalışıyor. Kısa zamanda birlikte İstanbul ticaretinin gelişmesine katkı yapacağız diye düşünüyorum.

İş dünyasının örgütlerinin hepsinin paydaşı olduğu bir proje üzerinde çalışmaktayız. Örgütlerle ilk bilgi paylaşımlarını yaptık. Ortak toplantılara kısa zamanda başlayıp, proje yapılanması ve uygulanmasına ilişkin son aşamaya kısa sürede gelebileceğiz zannediyorum. İş dünyası kurumlarıyla işbirliklerini çok önemli buluyorum. İstanbul'da işbirliğini ve güç birliğini sağlamak öncelikli hedefimiz. Güçlü kurumlar bir arada küresel çapta etkili işler çıkartacaktır. Buna inanıyor ve iş dünyası örgütleriyle kendimize güveniyorum.

Valilik olarak, başka benzeri kurumlar gibi İstanbul Ticaret Borsası ile ortak projeler geliştirmek ve uygulamak istegindeyiz.

Sizin de bildiğiniz gibi bir şehirde ticaretin gelişmesi için vazgeçilmez iki unsur vardır: 1- Güvenlik, 2- Trafik yani hızlı ulaşım. İstanbul'u bu iki ilke bakımından nasıl değerlendirebilirsiniz? İstanbul, dünyanın diğer büyük metropollerine göre ne kadar güvenli bir şehir? Geçmiş yıllara göre, güven oranında bir artış

mı var, yoksa azalış mı? Bir de ulaşım için gerekli ve belediye ile ilgili yatırımı bir kenara koyarak, ulaşımı hızlandırmak için trafiğin yönetiminde ne tür yenilikler ve kolaylıklar getirdiniz?

Güvenlik bizim temel sorumluluklarımızdan birisidir. İstanbul'da güvenlik iyileştirmelerini nasıl artıracacağız; arkadaşlar ile bu konularda hazırlıklarımız var.

Trafik ve ulaşım çok taraflı konular. Ulaşım katkılarımız için Büyükşehir ile yakın mesai içindeyiz. Yapabileceğimiz her türlü katkıyı yapıyoruz.

Trafikle, ilgili emniyet birimlerimiz bir iyileştirme ve kolaylaştırma paketini çalışıyor. Bir araya gelerek işin bize düşen tarafında yeni uygulamaları saptıyoruz. Bu çalışmalarda bir mesafe aldık. Kısa sürede uygulamaya başlayacak hale geliriz. Bu uygulamalarla İstanbul trafik yoğunluğunu azaltmaya katkılarımız olacak.

İSTİB Meclisi'nin mart ayı toplantısında konuşan Başkan Ali Kopuz: “MERKEZ BANKASI, YATIRIMCININ ÖNÜNÜ TIKIYOR”

İstanbul Ticaret Borsası Mart ayı meclis toplantısı, Meclis Başkanı Bülent Kasap başkanlığında gerçekleştirildi. İstanbul Ticaret Borsası Şubat ayı faaliyet filminin gösterimi ile başlayan toplantıya, Aydın Ticaret Borsası Başkanı Adnan Bosnalı ve Meclis Başkanı A. Bahri Erdel de katıldı.

İSTİB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kopuz, kardeşlik ve işbirliği anlaşması için Aydın Ticaret Borsası yöneticilerinin de mecliste bulunduğunu hatırlatarak başladığı konuşmasında Türkiye ekonomisini değerlendirdi. İstanbul Ticaret Borsası Meclis üyelerinin artık seyahatlerden harcırah almayacaklarını ifade eden Başkan Kopuz, bir önceki ay yapılan meclis toplantısında böyle bir karar aldıklarını belirtti. Bu konuda kendisini destekleyen meclis üyelerine de ayrıca teşekkür etti.

MB piyasaya neden TL sürdü?

Güncel ekonomik meselelere ilişkin görüşlerini açıklayan Başkan Kopuz, piyasalarda faiz konusunda bir erteleme beklentisinin olduğunu belirterek, “Faiz kararı konusunda erteleme bekleniyor. 20 Mart’ta uluslararası derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye raporunu açıklayacak. Fitch bir önceki raporunda, Türkiye’nin ‘yatırım yapılabilir’ düzeydeki notunu koruduğu açıklanmıştı” şeklinde konuştu.

Merkez Bankası’nın piyasaya sunduğu TL miktarına da değinen Başkan Kopuz, “Benim aklıma şu soruyu getiriyor: Döviz kurlarındaki dalga-

lanmanın (volatilitenin) bu derece arttığı bir dönemde, dolar-TL kuru 2,46 TL’den 2,64 TL’ye tırmanışını sürdürürken, neden TCMB piyasaya daha fazla TL verdi? Oysa tersine, 29 Ocak ile, diyelim 3 Şubat arası kurlardaki dalgalanmayı görüp, hemen günlük TL fonlamasını hızla 40 milyar TL’nin altına çekebilirdi” dedi.

MB Başkanına eleştirilerin son derece haklı olduğunu ifade eden Başkan Kopuz, “Böyle yüksek faiz ortamında yatırım yapabilmemin önü tıkanmaktadır. Umarım MB Başkanı artık ülkemizin genel durumunu da göz önüne alarak kararlarını verir” diye konuştu.

Meclis üyeleri kürsüde

Mart ayı meclisinde, İSTİB adına çeşitli toplantı ve çalışmalara iştirak eden Meclis üyeleri tarafından rapor sunumları yapıldı.

Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Erkan Özefe, elli yıldan fazla süredir borsa laboratuvarında saklanan tohumların yeşertilmesi projesi ile ilgili olarak yaptığı sunumunda oldukça önemli bir aşama kaydedildiği bildirdi.

Yönetim Kurulu Üyesi Zeki Aslan ise Rusya'da yapılan Prodexpo Fuarı hakkındaki raporun sunumunu yaptı.

Bir diğer sunumu ise Yönetim Kurulu

Üyesi Alaattin Altuntaş UMEM (Uzmanlaşmış Meslek Edinme Merkezleri) toplantısı katılımı ile ilgili olarak gerçekleştirdi.

Toplantı sonunda söz alan Meclis ve Zeytinyağı Komitesi üyesi Osman Berberoğlu, Aydın Ticaret Borsası ile geçmişe dayanan bir hukuklarının olduğunu, bu kardeşlik anlaşması ile zeytinyağı ve zeytin ile ilgili bir çok ortak proje gerçekleştireceklerine

inandığını belirtti.

Son olarak söz alan 3. Meslek Komitesi Üyesi Abdullah Çerman da fırıncı esnafı olarak 2004'de çıkan bir kararname ile çok zor bir duruma düştüklerini anlatarak, fırınların büyük bir bölümünün kapanma tehlikesi ile karşı karşıya bulunduğunu ve acilen bir çözüm bulunması gerektiğini söyledi.

VARSAYIMLARIMIZI SORGULAYALIM

Yerimiz dar ve tam da yönetimin ilkelerini uygulamanın sırası. Yaşadığımız anın tüm özelliklerini tek bir kavramla özetlemek istiyorum: Karmaşıklık (Complexity). O zaman Yönetim Düşüncesinin ve yöneticilerin odaklanması gereken birinci konu bu. İkincisi eğer değişmeyen tek şey değişim ise yönetim hakkındaki varsayımlarında sorgulanması gerekir. Ve üçüncü nokta sürekli değişimin dayattığı bunca hengâmede bizi rotada tutacak yolumuzu bulduracak esaslar, değişen her şeyin arasında değişmeyen esaslar nelerdir sorusunun cevabı. Ve eğer yönetim bir insan işi ise (İnsanların, insanlar tarafından, insanlar için yönetimi.) bir insan olarak yöneticinin konumu, vasıfları, yapması gerekenler, yapmaması gerekenler.

YÖNETİM ZİHNİYETİ

'Peki ama' diyeceksiniz, 'hani nerede üretim yönetimi, nerede pazarlama yönetimi, nerede finans yönetimi ve diğerleri'. Boş verin. Onlar sonuçtur. Ve onlar sayesinde geldiği söylenen kar, büyüme vs de sonuçtur. Sonuçlara odaklanmak sonuçları değiştirmez. Sonuçları değiştirmek sebepleri değiştirmekle mümkündür. En büyük ve önemli sebep de Zihniyet / Mantalite / Düşünce Tarzıdır. Eğer Ekonomide, Sosyal Hayatta ve özellikle örgütlerimizde şikâyetçi olduğumuz sorunları yaşamak istemiyorsak değiştirmemiz gereken tek şey Yönetim Zihniyetimizdir. Bu kavramın içinde nelerin olması gerektiğini merak ediyorsanız, sayın her kademededen yöneticiler, lütfen astları-

ERDAL
DERİNDERE

İŞ DÜNYASI VE YÖNETİM

KİTAP DÜNYASI

Beşinci Disiplin

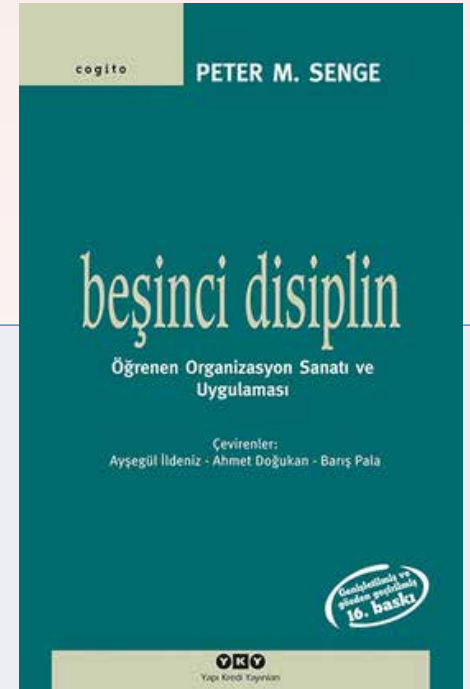
Yazar: Peter Senge

Yayınevi: Yapı Kredi Yayınları

Yönetim kitaplığınızın demirbaşlarından olması gereken bir kitap. Okuduysanız tekrar okuyun, okumadıysanız derhal okuyun. İşletme Yönetimi için gerekli teknolojilerin neler olduğunu, sistem düşüncesini ve yönetim düşüncesinin mevcut durumunu anlatan bir klasik.

nıza sorunuz, onlar size hiç duymak istemediğiniz, duymaktan hoşlanmadığınız ve dosdoğru olan gerçekleri aynıyla söylerler. Lütfedip sorar ve dinlerseniz tabii.

ÖLMEDEN ÖNCE ÖLÜN

Ve yine kişisel gelişim kitaplarının birçoğunda önerilen bir uygulamayı hatırlatmak istiyorum. Kadim kültürlerin hepsinde olan ve bizde Ölüm Rabıtası denen uygulama. Yazarların hepsi şu can alıcı soruyu soruyorlar: ‘Yarın öleceğinizi kesin olarak bilseniz, bugün, yaptığınızı yapmaya devam eder miydiniz?’

‘Mal da yalan mülk de yalan var sende biraz oylan.’

İşe para kazanmak için zorunlu bir angarya olarak değil, kendisinde insan tabiatının kendine has eylemini ve eğlencesini bulması ve böylece Tanrı'nın yüce övgüsünü kazanması gereken bir hayat tarzı olarak bakılmasını istemişim.

Dorothy Sayers

İYİ İŞ

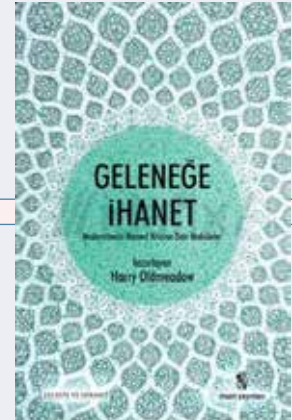
İşin insanın para kazanmak için yaptığı bir şey olduğu düşüncesi içimize öylesine yerleşmiştir ki işi para kazanmanın aracı olarak değil sırf kendisi olarak düşündüğümüzde ne devrimsel bir değişiklik olacağını düşünemeyiz bile... Bir girişimle ilgili olarak ‘Para kazandırıyor mu?’ sorusunu değil, ‘İyi mi?’ sorusunu sormalıyız. Yine bir insan hakkında ‘Ne yapıyor?’ sorusunu değil, ‘İşinin değeri nedir?’ sorusunu sormalıyız. Mal ve metalarla ilgili olarak, ‘İnsanları onları satın almaya sevk edebilir miyiz?’ sorusunu değil, ‘Onlar

BAŞARININ KAYNAĞI

İş sahipleri ve yöneticiler adam bulamamaktan, bulduklarının da istedikleri gibi çalışmamalarından; çalışanlar da patron ve yöneticilerinden şikâyet etmektedirler.

Girişimcilerimizin en büyük yanılgısı başarı kaynağı olarak ürün ve hizmetleri, pazar bulmayı ve pazarda ‘şanslı bir boşluğu’ görmeleridir.

Hâlbuki başarının kaynağı ‘İş’ değil ‘İşletme’ dir.

faydalı ve iyi yapılmışlar mı?’ sorusunu sormalıyız. İşe alınmakla ilgili olarak, ‘Haftada kaç para?’ sorusunu değil, ‘Bu iş yeteneklerimi son sınırına kadar kullanmama imkân sağlayacak mı?’ sorusunu sormalıyız.

Niçin İş? Dorothy Sayers, İçinde: Geleneğe İhanet, Modernitenin Manevi Krizine Dair Makaleler, Hazırlayan: Harry Oldmeadow, Çeviren: Tahir Uluç, İnsan Yayınları, 2013, İstanbul Sayfa: 259-271

İSTİB Başkanı Kopuz, Belarus Ticaret Borsası heyetiyle görüştü: RUSYA KRİZİNİ BELARUS'LA FIRSATA ÇEVİREBİLİRİZ

Belarus Ticaret Borsası Başkanı Salikov başkanlığındaki heyet, İSTİB Başkanı Ali Kopuz'u ziyaret ederek, ticarî ilişkilere ivme kazandıracak çalışmalar hakkında görüştüler. Başkan Ali Kopuz, iki borsanın yakın işbirliği içinde çalıştığını hatırlatarak, "AB ile Rusya arasında yaşanan ambargo krizinde Türkiye'nin kilit ülke olabileceğini" söyledi. Başkan Salikov ise Türk işadamlarının Belarus'ta yatırım yapmasından büyük sevinç duyduklarını, yakında İstanbul'da bir depo açacaklarını bildirdi.

İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ali Kopuz kardeşlik ve işbirliği anlaşması imzalanan Belarus Ticaret Borsası heyetini ağırladı. Heyetler arası görüşmede, kardeşlik ve işbirliği çalışmalarına hız verileceğini belirten

Başkan Kopuz, Belarus Ticaret Borsası Başkanı Salikov'u İSTİB'de ağırlamaktan mutluluk duyduğunu ifade etti.

Başkan Kopuz, iki borsa arasında gerçekleşen dostluk anlaşmasından sonra ticarî ilişkileri geliştirecek ça-

lışmaların ivme kazanacağına dikkat çekerek, AB ile Rusya arasında yaşanan ambargo krizinde Türkiye'nin kilit bir ülke olabileceğini ve Belarus üzerinden bu durumu fırsata dönüştürebilme imkânı olduğunu bildirdi.

İSTİB'le yapacak çok işimiz var

Başkan Salikov, Türk iş adamlarının Belarus piyasasına girmesinden ve Beyaz Rusyalı tacirlerin Türkiye'ye yatırım yapmasından memnuniyet duyduğunu ve Başkan Kopuz ile yapacak çok işleri olduğunu ifade etti.

İSTİB'de gerçekleşen toplantıya, İSTİB Yönetim Kurulu Başkanı Ç. Ali Kopuz, Belarus Ticaret Borsası Başkanı Arkady Salikov, İSTİB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İlhan Koyunseven ve Yönetim Kurulu Üyeleri Yusuf Acar ve Mehmet Erkan Özefe, Belarus Ticaret Borsası Dış İlişkiler Müdürü Ivan Molchan, Belarus Cumhuriyeti Büyükelçiliği Ticaret Müşaviri Evgeni Lipen, Indeks A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Can Bayoğlu ve Dış İlişkiler Genel Koordinatörü Abdülkadir Uzun katıldı.

Belarus Ticaret Borsası Başkanı Salikov, görüşme sırasında, Rusya'daki yaşanan son olumsuz gelişmelerden kendi ülkesinin de etkilediğine dikkat çekerek, Rusya'ya olan ihracatlarında önemli bir azalma olduğunu söyledi. Salikov, başka iş adamları arasında organize ettikleri ikili görüşmeler olmak üzere, çeşitli tedbirlerle azalan ticareti tekrar canlandırmayı hedeflediklerini ifade etti.

Belarus Ticaret Borsası hakkında

Salikov, Belarus Ticaret Borsası'nın 10 senelik çok kısa bir geçmişe sahip olmasına rağmen, bu kısa süre içinde bilhassa bilgi ve teknoloji alışverişi konusunda çok büyük ilerleme kaydettiklerini söyledi. Belarus Ticaret Borsası hakkında ayrıntılı bilgi de veren Salikov, metal ürünler, kereste ürünleri ve tarım ürünleri olmak üzere üç hammaddenin borsalarında işlem gördüğünü ve bu pazarın tamamına yakının elektronik ortamda gerçekleştiğini anlattı. Sa-

likov, borsada ayrıca gümrük birliği içinde oldukları Kazakistan ve Rusya mallarının da işlem gördüğünün altını çizdi.

Salikov borsa ürünlerinin teslimat yeri olarak 25 ülkede depo açtıklarını ve yakınlarda İstanbul'da da bir depolarının faaliyete geçeceğini ifade ederek, Borsa'da işlem gören ürünler, alıcı ile satıcıların buluşma şartları, sağlanan lojistik imkanlar hakkında bilgi verdi. Salikov, ilerleyen zamanda vadeli işlem borsasına geçmeyi umduklarını söyledi.

Kaliteli hammadde, hızlı teslimat

Belarus Ticaret Borsası'nın Türkiye temsilcisi M. Can Bayoğlu, Belarus'da ekonomik açıdan SSCB'den kalma bir yapının hala mevcut olduğunu ve birçok devlet şirketinin bulunduğunu söyledi. Bayoğlu, ticari ilişkilerde uzun vadeli düşünülmesi gerektiğini, önemli olan hususun kaliteli ham madde tedariki ve teslim tarihlerindeki dakiklik olduğunu ve fiyat unsurunun ikinci planda bırakılması gerektiğini kaydetti.

Görüşmelerde ihtisas alanlarında oluşturulacak iş heyetlerinin toplu şekilde ithalat ve ihracat yapması halinde daha rekabetçi fiyat elde edecekleri hususunda mutabık kılındı. Toplantı sonunda, Başkan Kopuz, Başkan Salikov'a ve Ticaret Müşaviri Evgeni Lipen'e ziyaretleri sebebiyle çeşitli hediyeler takdim etti.

Başkan Ali Kopuz, MÜSİAD Heyetini ağırladı: **“BİZLER, BİR BEDENİN ORGANLARI GİBİ UYUMLU ÇALIŞMALIYIZ”**

MÜSİAD Çalışma Grubu Başkanı İbrahim Ceylan başkanlığındaki heyet İSTİB’e yaptığı ziyarette, ortak projeler geliştirme ve uygulama önerisinde bulundu. Başkan Ali Kopuz, İstanbullu kurumların işbirliklerini artırmaları gerektiğini belirtti ve “Bu kurumlar bir bedenın organları gibidir, uyumlu çalışmazlarsa o beden hasta olur” diye konuştu.

MÜSİAD Kurumsal İlişkiler Komisyonu “Odalar, STK’lar ve Üniversiteler Çalışma Grubu” Başkanı İbrahim Ceylan başkanlığında ve Yönetim Kurulu üyeleri Ömer Serdar Yeşil, Yunis Aksu, Prof. Dr. Solmaz Ayaslan, MÜSİAD Gıda Tarım ve Hayvancılık Sektör Kurulu Başkan Yardımcısı Zafer Gör, MÜSİAD Gıda ve Tarım Kurumsal İlişkiler Yöneticisi Ferda Ankun’dan oluşan bir heyet İSTİB Başkanı Ali Kopuz’a bir nezaket ziyaretinde bulundu.

İSTİB Başkanı Ali Kopuz, yaptığı konuşmada, ticaretin önünü açacak en önemli etkenlerin birinin kurumlar arası ilişkilerin geliştirilmesi olduğuna işaret ederek, “Bu kurumların birbirleri ile uyum içinde çalışması gerek ticari, gerekse sosyal ve siyasal hayatın verimli yönetilmesine imkan verecektir. Bir bedenın organları birbiri ile uyumsuz çalışırsa, o beden hasta bir beden olarak anılır” dedi.

Birlikte proje yapalım

Oldukça samimi bir atmosferde gerçekleşen ziyarette, MÜSİAD

Heyeti’ne başkanlık eden İbrahim Ceylan ise, İstanbul’da bulunan tüm oda, borsa ve STK’ları ziyaret ederek, hem işbirliklerini geliştirmeyi hem de ortak projeler hayata geçirmeye çalıştıklarını anlattı. Ceylan, İstanbullu STK’larla birlikte sosyal sorumluluk projeleri geliştirmek, birlikte katılım ve destek sağlamak istediklerine dikkat çekerek, “ulusal ve uluslararası destekli projelerin uygulanmasında kurumsal ilişkilerin geliştirilmesinin” en önemli hedeflerinden biri olduğunu ifade etti.

Borsa, tüm Türkiye için çalışıyor

Heyet üyelerine, İSTİB’in bir dönüşüm içinde olduğunu anlatan Başkan Kopuz, “Borsa ve Borsacılık anlamında önemli projelerimiz var. Laboratuvarımızı gerek AB, gerekse devlet destekli çeşitli fonlardan da yardım alarak yenilemeyi planlıyoruz” dedi.

İSTİB’in ÜRSİS ve Elektronik Pazar projeleri hakkında da heyet üyelerine bilgi veren Başkan Kopuz, yapılan çalışmaların yalnızca İSTİB üyelerine değil, Türkiye’nin tüm borsalarına hizmet vereceğini ve örnek olacağını vurguladı.

TÜMESKOM ve İSTİB ortak projeler geliştiriyor “ORTAK PROJELERİMİZ, ORTAK ÜYELERİMİZ İÇİN”

Tüm Bostan Sebze Meyve Komisyonu ve Tüccarlar Federasyonu (TÜMESKOM) Başkanı Burhan Er, Başkan Yardımcısı Hayati Soylu ve Tarım Danışmanı Deniz Demir, İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ali Kopuz'u ziyaret etti. Ziyarete daha önceki toplantılarda temelleri atılan somut çalışma ve projeler ele alındı.

İSTİB Başkanı Kopuz, TÜMESKOM'un bir çok üyesinin aynı zamanda İstanbul Ticaret Borsası üyesi olduğunu hatırlatarak, “Ortak çalışmalarımız, ortak üyelerimiz içindir” dedi.

Borsaların çalışmalarının üretici ve tüketici en güvenli ve verimli şekilde buluşturmak amacıyla yapıldığını anlatan Başkan Kopuz, şöyle konuştu: “Borsalar üretici ile tüketiciyi bir araya getiriyorlar. Borsalar bunun için var. Üretici ve tüketiciyi gü-

venli, manipülasyondan arındırılmış bir ortamda bir araya getirerek en uygun fiyatı ortaya koyarlar. İstanbul Ticaret Borsası bu süreci sağlıklı bir şekilde yürütebilmek adına bir çok çalışma içindedir.”

İSTİB'in son dönemde, özellikle elektronik ortamda yapılan borsacılık faaliyetlerinin üzerine ciddiyetle

eğildiğini de ifade eden Başkan Kopuz, “İstanbul Ticaret Borsası, üyelerinin ticaretinin bizzat içinde olacak ve güven ve istikrarın sembolü olacak” şeklinde konuştu.

Başkan Kopuz, ziyaret anısına, TÜMESKOM Başkanı Burhan Er'e “İstanbul Ticaret Borsası 1924-2014” isimli prestij kitaptan hediye etti.

İSTİB'DEN RUSYA AÇILIMI

İSTİB Heyeti, yeni pazarlar için Prodexpo Fuarı'nda...

İstanbul Ticaret Borsası Heyeti, Rusya Federasyonu Ticaret ve Sanayi Odası himayesinde Moskova'da gerçekleştirilen en önemli gıda fuarı olan PRODEXPO Fuarı'na katıldı. İSTİB Heyeti, Meclis Başkanı Bülent Kasap başkanlığında Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İlhan Koyunseven, Yönetim Kurulu üyeleri Zekif Kopuz, Zeki Aslan, Meclis üyeleri Ömer Tekinaslan, Mehmet Karakuş, Samet Özer, Sadık Erdem, Kasım Atılgan, Eyüp Akpınar, Ertuğrul Yılmaz, Osman Berberoğlu ve Şenol Güntürk'ten oluştu.

Fuarda iş imkanları hakkında bilgi alışverişinde bulunan İSTİB Heyeti, yeni pazarlar ve mevcut pazarların genişletilebilmesi amacıyla çeşitli çalışmalar yürüttüler. Fuarda, İSTİB üyeleri için ne gibi fırsatlar olabileceğini analiz eden Heyet, büyü-

kelçilik ve Rusya Türk İş Adamları Birliğini de ziyaret ederek, işbirliği imkanlarını da araştırdılar.

Meclis Başkanı Bülent Kasap, "Heyet olarak, Rusya'nın uyguladığı gıda ambargosunun, Türkiye için nasıl bir fırsata dönüşebileceğini araştırdık. Son derece önemli temaslarda bulunduk. Üyelerimiz için en önemli pazarlardan biri olan Rusya ve Rusya'nın gümrük birliği için-

de olduğu ülkelere ürün tanıtma ve iş birliği kurma imkanlarını yerinde inceledik" diye bilgi verdi.

Avrupa Birliği ile Rusya Federasyonu arasında süregelmekte olan gıda krizi sebebiyle, ayrı bir önem kazanan Prodexpo fuarına bu yıl ilginin daha fazla olduğu gözlemlendi. Rusya pazarına girmeyi hedefleyen aktörlerin fuara katılımı üst düzeyde gerçekleşti.

Başkan Kopuz, Merkez Bankası'nı sert bir dille eleştirdi:

“FAİZ İNDİRİMİNE İNANAN EN SON KİŞİ MERKEZ BANKASI BAŞKANI...”

İSTİB Başkanı Ali Kopuz, “Türkiye’de bütün kesimler, hatta vatandaşlar bile faizin indirilmesi konusunda hem fikir oldu. Ama buna en son inanan kişi, Merkez Bankası’nın başkanı oldu. Ne yazık ki, yaptığı indirim de bir şeye yaramadı. Bu çok düşündürücü bir durum” dedi.

Türkiye’nin uzunca bir süreden beri faiz indirimiyle meşgul olduğunu belirten Başkan Kopuz, neredeyse 6 aylık bir sürenin kaybedildiğini söyledi. Merkez Bankası’nın milimetrik hesaplarla faiz indiriminden vazgeçtiğine işaret eden Kopuz, şimdi ise sadece olağan bir toplantının sonucunda faiz düşürmesini anlamakta zorluk çektiğini belirtti.

Başkan Kopuz, şöyle konuştu:

“Aylardan beri faizin düşürülsün diye bas bas bağıyoruz. Nafile... Merkez Bankası Başkanımız sesimizi duymadı. Şimdi indirime gitti. Tamam, çok da iyi oldu. Ama soruyorum: Niye bu kadar beklediniz? Aylardır reel kesim, üreten kesim, tüccarlarımız finansman konusunda zorlanıyor. Bunun hesabını kim verecek?”

Merkez Bankası’na çağrıda bulunan İSTİB Başkanı Kopuz, “Ben, Sayın Merkez Bankası Başkanımızdan bir kez daha rica ediyorum: Reel kesimin ihtiyaçlarını da göz önünde bulundurun. Sanayinin çarkları nasıl dönüyor? Üreten nasıl mücadele veriyor? Tüccar ne sıkıntılar çekiyor? Bunları da dikkate alın. Yoksa ortada fiyat istikrarı sağlayacağınız bir piyasa kalmayacak” açıklamasında bulundu.

“Gözdür Alemi Gezer”

Sürekli olarak çevresinden iletiler alan insanın bir ilgi süzgeci ile gerekeni seçmesi gerekir. Her ne kadar göz alemi gezse de gönül, irade ve akıl “birinen olur”. Gelen iletilerin içinden kendisi ile asli anlamda alakalı olanı seçer. Bu seçtikleri onun işinde, mesleğinde, aile hayatında ve hayat yolunda yardımcısı olur. Seçtiği anlam taşıyan şeyler, akıl sağlığı için vitamine dönüşür. İşte ve insan ilişkilerinde güçlü kılar.

Keskin’li Hacı Taşan’dan alınan bir türkü sözü başlık oldu yazımıza. İnsanın ruh halini anlatan nice türkü sözü gibi bu söz de çok şey anlatıyor. Yalnızca duygu yanımız değil, hayata bakan penceremiz için de anlam taşıyor. “Gözdür alemi gezer / Gönül birinen olur.”

Günümüzde iletişim araçlarının yaygınlaşmasına paralel olarak hepimiz her şeyden güya haberdar oluyoruz. Bir yığın malumat hafızamıza doluyor. İlgimiz olsun olmasın her konuda bir dosya tutmak zorunda kalıyoruz. Bu, sadece zihinde ve hafızada bir yer işgal etse sorun yok. Bilgi ya da malumat, ilgiyi de peşinden sürüklüyor. Dikkat de bundan nasibini alıyor. Üzerimize elzem olsun olmasın, benlik havuzumuza dolan onca şey, dikkatlerimizin ve dolayısıyla odaklanmamızın yönünü belirliyor. Böyle olunca, yapmamız gereken işlere ya da yönelmemiz gereken tarafa yoğunlaşamıyoruz. Bir de işten ve sorumluluklardan kaçma eğilimi varsa kişide, bu çoğu gereksiz bilgilenme, kaçış bahanesi olabiliyor.

Herkesin yapması gerekeni hakkıyla yapması halinde, toplum mekanizması sağlıklı işler. Zihinler dağınık olur ve insanların ilgileri oraya buraya yönelip dağılırsa, onlardan asıl sorumluluk alanlarının gereğini beklemek de zorlaşacaktır. Nitekim öyle de oluyor. Elbette ülkenin sorunları ve gidişatı ile ilgili düşünce ve kaygılar sahibi

MÜRSEL
SÖNMEZ

TİCARET VE HAYAT

olmak iyidir ama bireysel sorumluluklarımıza kadar her şeyi politika kazanında kaynatmak da yanlıştır. Futbol ya da başka bir ilgi alanı, bir anda tüm toplumu içine alıveriyor. Tuttuğu takımın yenilgisi taraftarı bunalıma sokabiliyor, şiddete yöneltebiliyor. Yeni oyuncağımız olan bilgisayar ve internetin peşinde saatlerce sürüklendiğimiz ve vakitlerimizi heba ettiğimiz de bir olgudur. Hasılı, vur deyince öldürmeyi seven bir milletiz. Asli değeri olmayan ve bireyin yaşama alanında gerçekte çok yer işgal etmemesi gereken bilgi ya da gündemler başarı ve verimlili-

ği azaltıyor.

İşte tam bu noktada türkümüze söz düşüyor. “Gözdür alemi gezer” evet, göz çok şey görür, kulak çok şey işittir. Sürekli olarak çevresinden iletiler alan insanın bir ilgi süzgeci ile gerekeni seçmesi gerekir. Her ne kadar göz alemi gezse de gönül, irade ve akıl “birinen olur”. Gelen iletilerin içinden kendisi ile asli anlamda alakalı olanı seçer. Bu seçtikleri onun işinde, mesleğinde, aile hayatında ve hayat yolunda yardımcısı olur. Seçtiği anlam taşıyan şeyler, akıl sağlığı için vitamine dönüşür. İşte ve insan ilişkilerinde güçlü kılar.

İşadamısınız ama işinize ayırmanız gereken ve en değerli sermayeniz olan zamanı güncel politik tartışmalara ayırıyor ve bunu da vatan millet kaygısı olarak

adlandırıyorsanız yanılıyorsunuz. Vatanını ve milletini sevmenin göstergesi, sonu gelmeyen siyasi tartışma ve spekülasyonlar değil, işini iyi yapmak ve ülke toplamına katkı sağlamaktır. Siyasal tercihte bulunmanın yolları bellidir ve kişi kendi yolunu sürdürmelidir. Daha ileri teknolojiler kollamak, başında bulunduğu üretim mekanizmasını geliştirmek, yeni Pazar ve pazarlama yöntemleri araştırmak bizi alakadar etmeyen konularla ilgilenmekten daha keyif verici ve yararlıdır. Ayrıca, ortaya koyduğu değerlerle evrensel açılma başarısı gösteren ve ülkesinin adını yükselten bir işadamı “devlet adamı” değil de nedir?

Öğretmensiniz öğrencilerinizin yeni zamanlardaki kırgınlık ve yalnızlığına, sanal alemde kayboluşlarına karşı yapmanız gerekenleri düşünmeniz gerekir. Girdiği sınıftaki öğrencilerin bırakın adlarını bilmeyi, ruh hallerine kadar tahlil eden, ailevi durumları hakkında bilgi sahibi olan bir öğretmen, millet inşa eden bir mimardır. Eğitim sistemi üzerine konuşup havanda su döveceğine, elinden gelenin en iyisini yapıp yapmadığını sorgulamak gibi bir ahlaka ve kişiliğe sahip öğretmen toplumun yüz akı olur. Sürekli okuma ve araştırmalarla kendisini yenileyerek, öğrencilerinin dünyasını güzelleştiren öğretmen güzeldir.

Dağılan dikkatler bir işe bir hedefe odaklanmamıza zarar verdiği gibi özellikle gençlerde şahsiyet yapılanmasını da sekteye uğrattıyor. Gerçek ve sağlıklı kanallardan bilgi ve tecrübe aktarımına muhatap olamayan gençler, oradan buradan düzensiz ve nizamsız gelen malumatlar doğrultusunda şaşakalıp, kendilerine bir

yön çizmekte zorlanıyorlar. Sağlıklı bilgi ve tecrübe; okullarda, işyerlerinde ve aile hayatında edinilebilir. Hızlı akan zaman bırakın başkalarını kendimize bile bir yer açmamızı zorlaştırıyor. Böyle olsa da; bir yol bulmalı, kendimiz ve hedeflerimizi gerçekleştirmeye ve aileden başlayarak ilişki içinde bulunduğumuz insanlara yön ve hedef, sorumluluk ve ahlak konularında davranışlarımızla bir yol açmak durumundayız. Nasıl abur cubur şeyler yemek bedensel düzenimizi bozuyor ve hayatımızı sekteye uğrattıyorsa, aklımız, kalbimiz ve ruhumuz da aynı şekilde dağılan ve her tarafa yönelen ilgi karmaşasında düzen tutturamıyor.

Göz ya da ilgi, çok şeye, her şeye yönelir. İnsanın gözü de gönlü de çok uzak ufuklara koşma özelliğine sahiptir. Böyle olmakla beraber, ayağını bastığı yer olarak adlandırabileceğimiz şahsi değer ve sorumlukları, bakişının da gönlünün de yurdudur. Güncel telaşların ve heyecanın nabzının düşmediği ülkemizde -sürekli vurguladığımız gibi- gözümüzle alemler gezmekle birlikte gönlümüzün sabit bir durağının olmasına ve sükunetle iş üretmeye çok ihtiyacımız var. Eskilerin kullandığı malayani diye bir kelime vardır. Malayani, kendisiyle hiçbir hedef gözetilmeyen, iş olsun diye, lâf olsun, vakit geçsin, ömür tükensin diye yapılan boş konuşmalar ve faydasız işlerdir. Kuraklaştırdığımız dilimizde kelimeler tedavülden kalkarken, o kelimelerin işaret ettiği anlam ve değerler de kayboluyor. Malayani de böyle bir kelime. Sözün özü; malayani ile vakit geçirmemek, gönlü, aklı, iradeyi “bir”e, bir hedefe, bir odağa yönelmek gerek.

Başkan Kopuz, Süleymanşah Operasyonunu değerlendirdi:

“KİMSE OPERASYONUN BAŞARISINA GÖLGE DÜŞÜRMEYE ÇALIŞMASIN”

İstanbul Ticaret Borsası Başkanı Ali Kopuz, Süleymanşah Saygı Karakolu Operasyonu’nu değerlendirerek, “Sayın Başbakanımızı ve Silahlı Kuvvetlerimizin komutanları ile mensuplarını kutluyorum” dedi. Başkan Kopuz, Türk Silahlı Kuvvetlerinin (TSK) Süleymanşah Saygı Karakolu’nun yerini bir gecede değiştirmesinin olağanüstü bir başarı olduğunu söyledi.

Başkan Kopuz, hükümetin büyük sıkıntılara sebep olacak bir durumu çözüme kavuşturma konusunda gösterdiği kararlılığında da takdire şayan olduğunu ifade ederek, “Gerek hükümetimiz ve gerekse TSK üstlendikleri sorumluluğu günün şartlarına göre başarıyla yerine getirmişlerdir. Hem Sayın Başbakanımızı, hem de Türk Silahlı Kuvvetleri’nin komutan

ve mensuplarını kutluyorum” şeklinde konuştu.

Operasyonla ilgili olarak Türkiye’deki muhalefet partilerinin ve kimi sözde aydınların her zaman olduğu gibi, yine durumdan vazife çıkarma eylemine girerek operasyona gölge düşürmeye çalıştıklarını ifade eden Kopuz, şöyle konuştu:

“Süleymanşah Saygı Karakolu’nun yeri daha önce 2 defa değişmiş. Zaten karakol ve sandukalar ilk yerinde değil. Bugün yine Suriye topraklarında olmak üzere bir kez daha ve bir gecede büyük bir operasyonla atala-

rımıza ait olan sandukalar da alınarak güvenli bir bölgeye nakledilmiş. Bu başarıyı alkışlamak varken, başta muhalefet partileri olmak üzere; fırsatçılık peşinde olan bir grup, operasyonu Türkiye'nin zafiyeti gibi gösterme telaşındalar. Konuşmalarına bakıyorsunuz, tıpkı, Suriye'de kendi halkına zulüm eden zalimlerin ağzıyla konuşuyorlar. Bu insanlar, Musul'daki elçilik görevlilerimizin kurtarılması esnasında da aynı ağızla

konuşuyorlardı. Yeter artık!”

Hükümetin bu operasyonla, her türlü provokasyona açık bir karakolu, güvene alarak ülkemiz için son derece önemli bir hamle yaptığını belirten Başkan Kopuz, sözlerini şöyle tamamladı:

“Türkiye Cumhuriyeti Devleti, uluslararası hukukun kendisine verdiği güçten yararlanarak, Süleymanşah Saygı Karakolu'nun sınırına yakın ve

elinin uzanacağı bir noktaya taşıyarak, hem simgesel önemi Milletimiz için çok önemli olan Süleymanşah Karakolu'nda bulunan manevi değere sahip varlıkları korumaya almış, hem de siyasi ve askeri açıdan oluşabilecek olayların önüne geçmiştir. Bugün, karakolun yeri değişti diye hükümeti ve TSK'yı hedef alanlar, sözleri ile kimlere hizmet ettiklerini düşünsünler.”

Başkan Kopuz, ETÜDER Heyeti ile görüştü

“ETÜDER’İN ÜYELERİ BİZİM ÜYELERİMİZDİR”

Ev Dışı Tüketim Tedarikçileri Derneği (ETÜDER) heyeti, İstanbul Ticaret Borsası’na ziyaret ederek, Dernek faaliyetleri hakkında bilgi verdi.

ETÜDER Başkanı Melih Şahinöz, ziyaret sırasında yaptığı konuşmada, değişen yaşam alışkanlıkları sebebi ile daha önce ev içinde yapılan tüketimin, hızla ev dışına kaydığına dikkat çekerek, bu durumun yeni sektörler ortaya çıkardığını, bunların bir çatı altında standart bir yapıya kavuşması gerektiği için böyle bir oluşumun gerçekleştiğini ifade etti.

İSTİB Başkanı Ali Kopuz ise değişen tüketim alışkanlıkları, gelir düzeyi ve ekonomik büyüme ile orantılı olarak, ETÜDER üyelerinin de büyüdüğünü hatırlattı. Başkan Kopuz, ev dışı gıda tüketiminin 50 milyar liraya yükseldiğini bu tüketimin yüzde 41’inin de İstanbul’da yapıldığına işaret etti.

ETÜDER üyelerinin aynı zamanda Borsa üyesi olduğunu kaydeden Başkan Kopuz, her düzeyde gıda üreti-

cilerinin İstanbul’daki çatısının İstanbul Ticaret Borsası olduğunu söyledi.

Başkan Kopuz, ETÜDER’in faaliyetlerinin standartların yakalanması, hizmet, ürün ve üretim şartları kalitesinin artırılması konusunda önemli etkiler yaratacağına inandığını belirtti. Kopuz bu kapsamda ETÜDER’in düzenlediği “3. Ev Dışı Tüketim - Gıda Ürünleri Sarf Malzemeleri, Ekip-

manları, Üreticileri ve Tedarikçileri Fuarı”nı memnuniyetle karşıladığını söyledi.

Toplantıya ETÜDER’den Başkan Melih Şahinöz, Üye Zihni Memişoğlu, Hüseyin Akyüz, Murat Kasap ev Genel Sekreter Soydan Cengiz katılırken, İSTİB’den Meclis Başkanı Bülent Kasap, Yönetim Kurulu Üyeleri Zekif Kopuz ve Zeki Aslan katıldı.

Gümrük Müşavirleri, Hamidiye Medresesi'ne hayran kaldı

BAŞKAN KESKİN VE YÖNETİMİ İLK ZİYARETİNİ BORSAYA YAPTI

İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği (İGMD) yönetimi, Şubat ayında gerçekleşen seçimden sonra, ilk resmî ziyaretini İstanbul Ticaret Borsası'na gerçekleştirdi. Ziyaretten büyük bir memnuniyet duyduğunu belirten İSTİB Başkanı Ali Kopuz, yeni yönetimine ve Başkan Serdar Keskin'e başarılar diledi. İGMD'nin yeni başkanı Serdar Keskin'in, ilk kurumsal ziyaretini İstanbul Ticaret Borsası'na yapması, kurumlar arası güçlü bir diyalogun temellerini atma girişimi olarak değerlendirildi.

İGMD Başkanı Keskin, ziyaret sıra-

sında İSTİB Başkanı Kopuz'a yeni dönemde yapmayı hedefledikleri çalışmalar hakkında bilgi verdi. İstanbul Ticaret Borsası'nın tarihi kimliği ve binasına duydukları hayranlığı dile getiren İGMD heyeti, Başkan Kopuz'dan Borsa ve Borsanın hizmetlerini sürdürdüğü merkez binası hakkında bilgi aldı.

İSTİB binasının tarihini ve yenilenme sürecini anlatan Başkan Kopuz, tarihî eserlerimizin hak ettiği değeri görmediğine dikkat çekerek, "Tarihî eserlerimizin kıymetini bilmiyoruz, eserlerimizle beraber adeta tarih de

yağmalanıyor. Böyle giderse gelecek nesiller bir çok şeyi yalnızca resim ve kitaplardan görebilecek" diye konuştu. Başkan Kopuz; "Binamızı büyük bir özenle ve orijinal halini hiç bozmadan koruyoruz. Bu konuda her adımda mutlaka ilgili koruma kurumlarının ve kurumlarının denetiminde, binamız için en doğru uygulamayı yapıyoruz" dedi.

Başkan Kopuz, ziyaret anısına heyet üyelerine, "İstanbul Ticaret Borsası 1924-2014" isimli prestij kitabı hediye etti.

Ahşaba Gül Açtıran Sanatkâr Eller

HARATLIK* (Ağaçtornacılığı)

İnsanoğlunun ihtiyaçlarını sağlayan araç ve gereçlerini yaparken düzeltme, güzelleştirme ve işe yarar hale getirme merakı birçok meslek gibi ağaç tornacılığının da doğmasına yol açmış. Halk arasında "haratlık" olarak bilinen ağaç tornacılığı, bugüne ulaşmayı başarabilen köklü mesleklerden biri...

Mehmet Ali Diyarbakırlıoğlu

Ömer Asım Aksoy'un Antep Ağzı adlı eserinde belirtildiğine göre "ağaç tornacısı" anlamına gelen harat sözcüğü, bir kaybolan mesleği daha anlatır bize. Harat ile aynı kökten gelen el-Harat kelimesi de, XVIII. ve XIX. yüzyıllarda yaşamış Antepli Mütercim Asım'ın dilimize çevirdiği "Kamus Tercümesi"nde "el ile ağacın dallarından yaprak sıyırmak" olarak açıklanır. Aynı sözlükte, El-harrat kelimesi de zikrolunan kışır ve tesviye-i ud (düz duruma getirme düzleme) manasından çıkırcı veya çarh makulesi (takım, çeşit, ulamalarında herhangi bakımdan benzerlik bulunan şeylerin tümü) yapan kimse olarak tarif ediliyor.

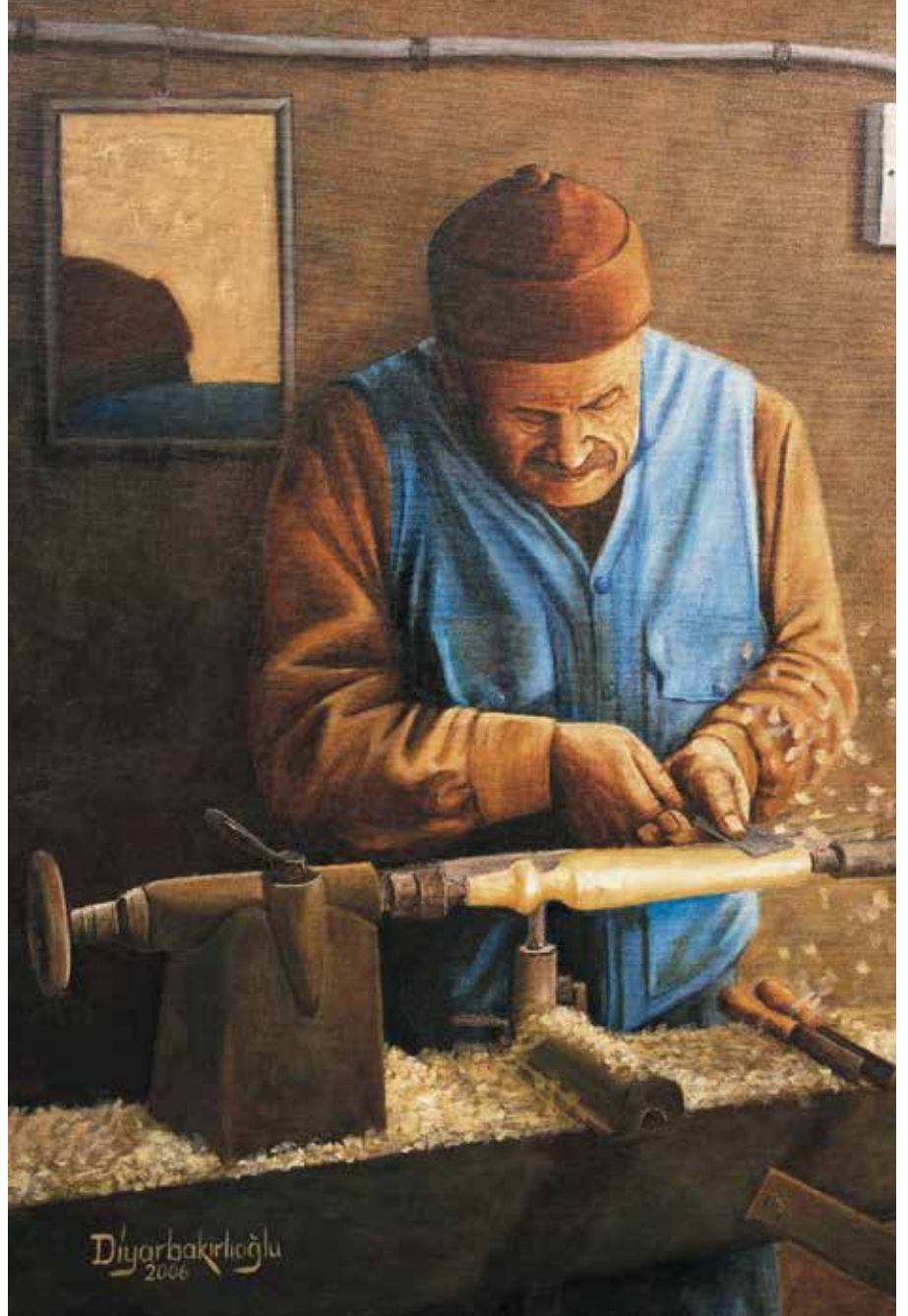
En eski mesleklerden...

İnsanoğlunun ihtiyaçlarını sağlayan araç ve gereçlerini yaparken düzeltme, güzelleştirme ve işe yarar hale getirme merakı birçok meslek gibi ağaç tornacılığının da doğmasına yol açmış. Halk arasında "haratlık" olarak bilinen ağaç tornacılığı, bugüne ulaşmayı başarabilen köklü mesleklerden biri...

Basit kesici aletlerle yapılan tesviye işleri zaman içerisinde tezgâhlarda yapılmaya başlandı. Kesici, delici, kazıcı, kırıcı aletlerin saplarının yanında okun ahşap kısmı, masa, sandalye, kürsülerin ayakları ve kırışları, müzik aletlerinin bazı ahşap parçaları, çeşitli çocuk oyuncakları bu el tezgahlarında üretim yapan ustaların ellerinden çıkmaya başladılar.

Tezgahı istenilen yerde kurulabilir

Haratların mesleklerini icra etmek için kullandıkları düzenek son derece pratiktir. Bu düzenek istenilen herhangi bir yerde rahatlıkla kurulabilen parçalardan oluşur. Birbirlerine vida ya da cıvata ile tut-

turulmazlar. Harat tezgahı olarak adlandırılan bu düzeneğin ortalama 1 metre boyunda 20 cm. eninde ve 3 cm. kadar kalınlığında iki adet zemin tahtası vardır.

Bu iki tahtanın üzerinde 25 cm. yüksekliğinde 6-7 cm. kalınlığında ve yaklaşık 50 cm. boyunda iki ahşap parça bulunur. Bu tahtalar zemin tahtasının iki yanında dik vaziyette dururlar. Bunlardan bir tanesi sabit olup diğeri ileri geri hareket eder

konumdadır. Bu ağaç parçalarının üzerinde torna olacak ahşapları her iki tarafından tutmaya yarayan uçları sivrice "punto" demirleri bulunmaktadır.

Tezgahı oluşturan en önemli parçalardan bir tanesi de ağırlık demiridir. 120 cm x 6 cm x 6 cm boyutlarında ve oldukça ağır olan bu demir profil, torna işlemi sırasında yan ağaçlarının buldukları konumda durmalarını sağlar. Eğer bu demir

ağırlık olmazsa tesviye yapılan ağaç parçası düşer. Bu ağırlık yan tahtalarının birbirinden uzaklaşmasını önleyerek torna yapılan parçanın aynı konumda kalmasını sağlar.

Tezgahın bir diğer parçası ise kemanesidir. Boyu 1 metrelik bastona benzer kemane. Kıvrık olan tarafı ustanın elinin tuttuğu tarafıdır. Burada basit bir tetiğe benzer tahta parçası bulunur. Bu tetik tahtası, bastonun düz tarafından gelen kayışın gergin veya gevşek kalmasını sağlar. Tornacı bastona benzeyen bu aletin üzerindeki bu sicimi torna yapacağı ağaç parçasının üzerine bir sıra dolar, daha sonra bu ağacı uçları sivri olan yan ağaç parçasının demirlerinin arasına sıkıştırır. Ağırlık demirini de uygun pozisyonda tezgahın üzerine yerleştirir. Kemanenin baston tarafı avucunun içindedir. Tetiği gerektiğinde çekerek sicimin gergin olmasını sağlar. Kemaneyi ileri iterken parmak arasında tuttuğu tetiği gevşetip sıkarak sicimin bir sıra sarılı olduğu ahşabın, hep kendi tarafına doğru dönmesini sağlar.

Önce ağacın çapakları alınır

Ahşap işlenmeden önce ilk aşamada ahşabın “çapak” dedikleri fazlalıklarının temizlenmesi gerekir. Bunun için uç tarafı yarım ay şeklindeki “gürez” denilen bıçağı kullanırlar.

Kabası alınan ağaca daha sonra “arde” denilen bıçaklarla istenilen form verilir. Son olarak sıfır zımpara ile perdahlanıp bitirilir. Burada önemli bir ayrıntıyı unutmamalıyım. Torna ustası tesviye sırasında bıçaklarını kullanırken ayaklarının başparmaklarını da kullanırlar. İki eli ve iki ayağını büyük bir maharetle çalıştırarak eşsiz güzellikte araç ve gereçler yaparak hizmetimize sunarlar.

Bu el tezgahlarında torna olacak

ağaca devir kol hareketi ile verilmektedir. Devri düşük olduğundan zurna yapımında el tezgahlarının iyi netice verdiği söylenir.

Temel enstrüman, bıçaktır

Ağaç tornacılarının, oyuklu yarım ay şeklindeki gürez bıçağı, küçük arde, büyük arde bıçakları olmak üzere üç çeşit bıçakları vardır. Bıçaklar şekil olarak aynıdır ancak enleri değişebilir. Bıçakların ağızları kullanımdan dolayı körelir. Bazı bıçakların da ağızları işleme sırasında ağacın sertliğinden ve ustanın en küçük bir hatasından dolayı ağızları kırılabilir.

Torna ustaları ağız kırılan bıçakları

önce zımpara taşında düzeltirler. Daha sonra da bu bıçakları yağ taşında dakikalarca uğraşarak keskin hale getirirler. Tezgahın arka tarafına gelen duvarda bu bıçakların özel yerleri vardır. Buralara takılan onlarca bıçak kullanmaya hazır beklerler. Ustanın elinin altında o iş bitene kadar kullanımdan dolayı bayağı bıçak birikir. İş bitiminde temizlenip kontrolden geçirilen bu bıçaklar tekrar yerlerine çıraklar tarafından dizilir. Hangi bıçak nerede olmalı, çırak bunu iyi bilmelidir. Öyle ki usta torna işlemi sırasında elini bıçağa götürdüğünde, istediği bıçağı yerinde bulmalıdır.

Ağaç torna tezgahlarının motorlu olanları 1940'lı yıllardan beri kullanılmaktadır. Bizde bu tezgahların geçmişi pek eskiye gitmez. Daha ziyade ağaç torna işlerinde el tezgahları kullanılmıştır. Bu tezgahların işlenen ağaca delik açılan yerine "matkap kafası" denir. Uzunca bir ahşaba delik açarken ahşap sürekli el içinde döndürülerek delinmelidir, aksi takdirde delik eğri açılır.

Dokuma tezgahlarının mekik makaralarının delikleri bu şekilde delinir. Matkap kafasına takılan ve delme işlemini yapan alete "tığ" denir. Çeşitli çap ve boylarda tığ çeşitleri vardır.

En çok imal edilen ürünler...

Tornada imal edilen ürünlerin başında zerdali ağacından yapılan zurna ve makara gelir. Neden zerdali kullanılır? Çünkü zerdali, damarsız olup işlemesi de çok kolaydır. Meşe ağacından ise topaç, korkuluk ayakları, havan, havan eli, sandalye parçaları gibi daha ziyade dayanıklı ve sağlam olması istenilen eşyalar üretilir. Ağzlık, sarımsak döveceği, makara, çekiç sapı ve bilumum eşya sapı çekmeli tezgahta yapılır.

Ağaç tornacılarının en sevdiği ağaç çınar ağacıdır. Öyle ki ustaların dediklerine göre Allah bu ağacı sanki ağaç tornacıları için yaratmıştır.

Bununla birlikte ağaç tornacılarının en sevdiği ağaç çınar ağacıdır. Öyle ki ustaların dediklerine göre Allah bu ağacı sanki ağaç tornacıları için yaratmıştır. Onları en çok uğraştıran ise meşe ağacıymış. Dayanıklı ve çok sert olurmuş meşe ağacı; doğal olarak işleyeni de bir o kadar uğraştırmış.

Bu mesleğin geleceği, diğer pek çok unsurla birlikte ormanlarımızın da varlığına sıkı sıkıya bağlıdır. Pek az sayıda kalan ağaç tornacılığı, her ne kadar ağaca bağlı ise de, teknolojinin tehdidi altında olan mesleklerdendir.

İyi bir ağaç tornacısından sandalyeci veya kürsücü olur ama bir sandalyeciden ağaç tornacısı olamaz. 1950lerde Gaziantep'te 50-60 tane ağaç tornacısı varken, bu gün ancak 4-5 tane usta bu işle uğraşmaktadır.

Türkiye'deki tarım sigortacılığı sisteminin AB ve ABD ile karşılaştırılması

Geçen sene yaşadığımız acı tecrübeler göstermiştir ki şu an itibariyle en büyük eksiklik, kuraklığın tarım sigortaları kapsamı altına alınamamış olmasıdır. Ödenen hasarlar açısından bakıldığında, bitkisel üretimle ilgili zararların büyük çoğunluğunun (yaklaşık yüzde 90) dolu ve don hasarlarından kaynaklandığı görülmektedir.

Mevsimsel öngörülere göre, 2015 yılı, bir önceki senede yaşanan kuraklık ve daha birçok felaketten uzak, hububat başta olmak üzere, ülkemizde bereketin bol olacağı bir yıl olacaktır. 2014'deki acı tecrübeler ülkemizde, DTÖ ve AB Kriterlerine uygun olan, dolaylı destek olarak kabul edilen tarım sigortası desteğinin daha da gelişmesi ve yaygınlaşması gerekliliğini bir kez daha ortaya koymuştur.

Her ne kadar teknolojik alt yapı 21. Yüzyılda üst düzeyde gelişmiş olsa da iklimsel faktörler her zaman bitkisel ve hayvansal üretimde hala en önemli faktördür. Gerek gıda güvenliğinin sağlanması gerek ise üreticilerinin gelirlerinin istikrara kavuşması ve böylelikle tarımsal iktisadi istikrara kavuşmak tarım sigortacılığının ana düşünce kaynağıdır.

Tarımdaki riskleri azaltmak amacıyla, devletler çeşitli risk transfer sistemlerini kurmuşlardır. Tarım Sigortası olarak tanımlanan, bu risk transfer sistemleri içinde; bitkiler, bitkisel ürünler ve seralar, tarımsal yapılar, tarım alet ve makineleri ile çiftlik hayvanlarının, sürdürülebilir güvence altına alınması hedeflenmektedir¹.

Dünyada modern anlamda tarımsal sigortacılık uygulamaları 1770-1800 yılları arasında Avrupa'da başlamıştır. İlk kez İrlanda'da sigorta kooperatiflerince hayvan sigortaları ve Almanya'da ise dolu ve yangın sigortaları yapılmıştır. Günümüzde hayata geçirilen programlar içinde öne çıkan ve Türkiye'nin de örnek model olarak benimsediği sigorta programı İspanya modelidir².

Türkiye'de; kısmen de olsa risk yönetimi; 1957 yılından itibaren, sigorta şirketlerinin, bitkisel ürünlerde dolu riskine karşı sigorta yapmalarıyla başlamıştır. 1960 yılında, Hayvan Hayat, 1984 yılında, Kümes Hayvanları Hayat, 1990 yılında ise Su Ürünleri Hayat, 1991 yılında Üzüm Bağlarında, pilot uygulama olarak, don sigortası yapılmaya başlanmıştır. Bunun dışında mevzuat olarak, "Muhtaç Çiftçilere Ödünç To-

**BOZKURT
ÖZSEREZLİ**
b.ozserezli@istib.org.tr

CULTURA EUROPA

humluk Verilmesi Hakkındaki Kanun"³, "Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun"⁴ bulunmaktaydı. Gerek alt yapı eksikliği gerek ise yeterli teşvikin olmaması sebebiyle, 2005 yılında yayınlanan 5363 Sayılı "Tarım Sigortaları Kanunu"na kadar tarım sigortacılığı ülkemizde kayda değer bir ilerleme kaydedememiştir. Türk tarım sigortacılığında devrim niteliğinde olan bu kanunla beraber, oluşacak hasarlarda tazminatın tek merkezden ödenmesi ve tarım sigortalarının geliştirilmesi, yaygınlaştırılması amacıyla yönelik olmak üzere bir Sigorta Havuzu (TARSİM)⁵ kurulmuştur. Yasanın 2006 yılında uygulamaya girmesiyle birlikte, Devlet tarım sigortası yaptıran çiftçilere prim desteği vermeye başlamıştır. Böylelikle, üreticiler tarafından ödenmesi gereken sigorta priminin bir kısmı devlet tarafından karşılanmaktadır.

Bitkisel ürünlerini, seralarını, büyük ve küçükbaş hayvanlarını, kümes hayvanlarını, su ürünlerini ve aktif arılı kovanlarını sigortalayan üreticilerin, sigorta prim miktarlarının yüzde ellisi (% 50) Devlet tarafından ödenmektedir. Bu kalem, branş bazındaki tarım sigortaları prim ödemelerinin yaklaşık %95'ine tekabül etmektedir.

Açık alanda yetiştirilen meyvelerde, çiçeklenme evresi don riski kapsamına alındığından; dolayısıyla da, poliçe prim bedelleri yükseldiğinden, üreticinin kolayca sigorta yaptırabilmesini temin etmeye yönelik olarak, bu risk için de primin 2/3'ü (% 66,7) oranında, Devlet prim desteği sağlanmaktadır⁶. Bu branş bazındaki tarım sigortaları prim ödemelerinin yalnızca %4'ü sera ürünlerine aittir.

Geçen sene yaşadığımız acı tecrübeler göstermiştir ki şu an itibariyle en büyük eksiklik, kuraklığın tarım sigortaları kapsamı altına alınamamış olmasıdır. Ödenen hasarlar açısından bakıldığında, bitkisel üretimle ilgili zararların büyük çoğunluğunun (yaklaşık yüzde 90) dolu ve don hasarlarından kaynaklandığı görülmektedir.⁷

Tablo 1: TARSİM'in genel işleyişi

Devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenlenmesinin yapıldığı süreçte, risk kapsamı çok daha hızlı bir şekilde genişletilmiştir. Ancak, tarımsal üretimde, başta kuraklık olmak üzere, kapsama alınması gereken daha fazla katastrofik risk ve ürünler bulunmaktadır. Üretim süreci birçok faktörün etkisi altında gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle, verimi ve üretici gelirini tüm risklere karşı koruyacak, ABD ve AB ülkelerinde uygulanan verim sigortası modelinin (Multiple Peril Crop Insurance), ülkemizde uygulanma imkânı değerlendirilmelidir. Ancak, öncelikle bu sigorta modelinin uygulanabilmesini sağlayacak altyapı sisteminin kurulmasına ihtiyaç duyulmaktadır⁸.

Türkiye'deki sistem, Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) tarafından yetkilendirilen, Ticari Sigorta Şirketlerinin, aldıkları komisyon ücreti karşılığında, aracılık hizmeti vermesi şeklinde gerçekleşmektedir.

 Tablo 2: Devlet Destekli Tarım Sigortası Poliçe Düzenleme İş Akış Süreci Şeması⁹

Sayısal Veriler

TARSİM verilerine göre, 2006 yılında 12 bin olan poliçe sayısı, 2014 yılına gelindiğinde 1 milyonun üzerine çıkmıştır. 2014 yılındaki sigorta bedeli ise 13,9 milyar TL'ye ulaşmıştır. 2014 yılında ödenen tazminat tutarı ise 502 Milyon TL'dir. Devlet Destekli Tarım Sigortaları uygulamasında ilk poliçesinin keşildiği 01.06.2006 tarihinden 31.12.2014 tarihine kadar gerçekleşen rakamlar: 81 il, 971 ilçe, 1.750 bucak, 33.596 köy Devlet Destekli Tarım Sigortası ile tanıştı. 4.480.395 poliçe düzenlendi. 72 milyon dekar alanda 52,4 milyar TL tarımsal varlık sigortalandı. 2,6 milyar TL prim üretimi gerçekleştirildi. 1,4 milyar TL devlet prim desteği sağlandı. 1,7 milyar TL tazminat ödemesi yapıldı. 65.958 adet sera, 2.054.870

büyükbaş hayvan (süt ve besi sığırı), 1.436.347 küçükbaş hayvan (koyun ve keçi), 1.062 adet tavuk kümesi, 238 adet balık çiftliği ve 1.378.528 adet arılı kovan sigorta teminatına kavuştu.¹⁰

AB ve ABD'deki tarım sigortacılığı sistemleri

ABD'de ve AB'deki örneklere kıyasla bu rakamlar göstermektedir ki Türkiye'nin tarım sigortacılığı yolunda kat etmesi gereken yollar vardır. Avrupa'da ilk tarım sigortası, bitkisel ürünlerde dolu riski poliçesi olarak, 1797 yılında, ABD'de ise; ilk tarım sigortası dolu poliçesi 1879 yılında düzenlenmiştir.

Gerek AB, gerek ABD 1960 yıllardan 90'lı yılların ortasına kadar, ürün bazlı destekleme politikasına gitmiş, 1994 yılında Marakeş'te DTÖ'nün kurulması ile, üreticiye yardım odaklı politikalar izlenmeye başlanmıştır. Geline son noktada, gerek ABD'deki 2014-2018 yıllarını planlayan son tarım kanunu (farm bill) gerek ise AB'deki 2014-2020 Ortak Tarım Politikası (OTP) göstermektedir ki, tarımsal sigortaların payı, DTÖ'nün yeşil kutusu kapsamında olan dönüşümsel (cyclic) yardımlar artacaktır. Böylelikle iki tarafta, DTÖ Tarım Anlaşmasına aykırılık olarak yorumlanabilecek uygulamaları ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır. Gerek AB gerek ise ABD doğrudan ödemeleri büyük ölçüde kaldırmakta ve ürün sigortası kapsamında üreticilerin gelirini korumaya devam etmektedir. Bu sigortalar çevresel kriterlere uygunluk çerçevesinde, ABD'de ve AB'de üreticiler, üretimdeki risklere karşı fiyat kaybı ya da tarımsal risk ödemeleri kapsamında korunmaktadır. Süt işletmelerinin kâr marjını korumak üzere süt ürünleri marj koruma programları yürürlüğe girmiş, hayvanların afet dolayısıyla kaybı durumunda bunu karşılamak üzere program oluşturulmuştur. Öte yandan, kırsal işletmelere ve mikro girişimcilere yönelik destek programlar genişletilmektedir. Bunun yanı sıra, su ve atık su altyapı yatırımları ve bölgesel gelişme amaçlı destekler verilmektedir. Tarımsal araştırmalar, doğal kaynakların korunması, ihracat pazarlarının geliştirilmesi, gıda ve beslenme yardımları, yenilebilir enerji, ormancılık, genç çiftçilere yönelik destekler, yerel ve bölgesel ürünlerin geliştirilmesi, organik tarım ve bitki hastalıklarıyla mücadele kalemlerine bütçeden kaynak ayrılmaktadır.¹¹

Dipnotlar:

- 1 ENGÜRÜLÜ Bekir, GÜLTEK Adnan, İNTİŞAH Ahmet Savaş, KARACA Ali, KARLIOĞLU Ahmet, "Türkiye'de Tarım Sigortaları Uygulamaları" http://www.zmo.org.tr/resimler/ekler/28ac9c427302b7a_ek.pdf
- 2 KESKİNKİLİÇ Kenan, Tarım Sigortacılığı, Türkiye'de ve Dünya'daki Uygulamaların değerlendirilmesi, İzmir Ticaret Borsası, Nisan 2013 <http://itb.org.tr/dosya/rapordosya/tarim-sigortaciligi-dunya-ve-turkiyedeki-uygulamal.pdf>
- 3 8.7.1948 tarih ve 5254 Sayılı Kanun (2001 yılında yürürlükten kaldırılmıştır)
- 4 20.6.1977 tarih ve 2090 Sayılı kanun
- 5 <http://www.tarsim.gov.tr/>
- 6 TARSİM 2015 yılı sunumu
- 7 T.C. Kalkınma Bakanlığı Özel İhtisas Komisyonu Raporu Afet Yönetiminde etkinlik (2014-2018), 2014 s.61
- 8 T.C. Kalkınma Bakanlığı Özel İhtisas Komisyonu Raporu Bitkisel Üretim (2014-2018), 2014
- 9 TARSİM 2015 yılı sunumu
- 10 T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Tarım Sigortaları ve Doğal Afetler <http://www.tarim.gov.tr/Konular/Tarim-Sigortaları-Ve-Dogal-Afetler>
- 11 AB Komisyonu, İç İşleri dairesi, yapısal politikalar departmanı, "Comparative analysis of risk management tools supported by the 2014 farm bill and the CAP 2014-2020", Aralık 2014; Grandjean Alexis, Courleux Frédéric, le nouveau Farm Bill Américain: un renforcement des assurances agricoles subventionnées et des filets de sécurité anticycliques, Centre d'Etudes et de Prospective, no 74, Ekim 2014; T.C. Kalkınma Bakanlığı İktisadi Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü Tarım Dairesi Başkanlığı, Tarım ve Gıda Alanında Mevcut Gelişmeler ve 2014 Yılı Beklentileri, Mayıs 2014

Çanakkale'nin Son Mektubu

“SON MEKTUP” milli duygulara seslenen bir kahramanlık filmi. Özhan Eren’in hedefi, “Çanakkale geçilmez!” ifadesinin sinemasal karşılığını yakalamak; savaşın kahramanlarını, şehitlerini anmak ve yeni kuşaklara “Çanakkale ruhu”nu anlatmak. Eren, filmin merkezine İtilaf Devletleri’ne ait savaş gemilerinin Çanakkale Boğazı’nı geçmeye çalıştığı ama Osmanlı ordusu tarafından geri püskürtüldüğü 18 Mart gününü koymuş.

Haber : M. Feyzi Erdal

Özhan Eren'in yazdığı ve yönettiği "Son Mektup", Çanakkale Savaşı'nı bir aşk hikâyesiyle iç içe anlatıyor. Çanakkale kahramanlarını ve şehitleri anmayı öncelikli amaç olarak belirleyen film, özellikle havadaki uçak ve çarpışma sahneleriyle öne çıkıyor.

"SON MEKTUP" milli duygulara seslenen bir kahramanlık filmi. Özhan Eren'in hedefi, "Çanakkale geçilmez!" ifadesinin sinemasal karşılığını yakalamak; savaşın kahramanlarını, şehitlerini anmak ve yeni kuşaklara "Çanakkale ruhu"nu anlatmak. Eren, filmin merkezine İtilaf Devletleri'ne ait savaş gemilerinin Çanakkale Boğazı'nı geçmeye çalıştığı ama Osmanlı ordusu tarafından geri püskürtüldüğü 18 Mart gününü koymuş. İlk bölümde hem karakterleri tanıyor hem de o günün öncesinde olup bitenlere şahit oluyoruz. İkinci bölümde ise, 18 Mart zaferi uzun ve ayrıntılı biçimde anlatılıyor. Eren, bütün bu süreç boyunca başta Tayyareci Salih Ekrem Yüzbaşı (Tansel Öngel) olmak üzere, Türk askerlerinin insanüstü çabalarını,

fedakârlıklarını ve kahramanlıklarını ön plana çıkarıyor. Bir müzisyen olan Eren, senaryoyu da iki temalı bir senfoni gibi tasarlamış sanki. Kahramanlık destanı ve Salih Ekrem ile Nihal Hemşire (Nesrin Cavazda) arasındaki romantik aşk öyküsü film boyunca, birbirini destekleyen temalar olarak iç içe geçiyor. Filme adını veren mektup hikâyesi de giriş ve finalde karşımıza çıkan simgesel bir motif. Bu mektup, öyküyü günümüzün genç kuşaklarına bağlıyor ve "Çanakkale ruhu"nun kuşaktan kuşağa aktarılması gerektiğinin altını çiziyor. Filmin bir yerinde de söylendiği gibi, askerlerin asıl olarak gelecek kuşaklar için savaştığı vurgulanıyor. Tam bu noktada, filmde geçen bir konuşmayı hatırlamakta fayda var: İki asker arasında geçen bir diyalogda düşmanın asıl amacının 1453'ten beri İstanbul'u geri almak olduğu ve bundan asla vazgeçmeyeceği söyleniyor. Emperyalist güçlerden ziyade "dış mihraklar ve 1453'ün rövanşına" yapılan bu vurgu, filmi Türk siyasi hayatındaki muhafazakâr milliyetçi söyleme

yakınlaştırıyor. Öte yandan, ırkçı bir yaklaşımdan da uzak durulmaya çalışılıyor.

"Son Mektup"u önceki Çanakkale ve yerli savaş filmlerinden ayıran özellik ise havadaki "tayyare sahneleri". Özhan Eren'in, bu çekimlerin her birini çok iyi tasarlayıp uyguladığı görülüyor. Özel efekt kokusunu pek de hissetmediğimiz bu sahneler sayesinde Çanakkale Savaşı'na belki de ilk kez havadan, farklı bir açıdan bakıyoruz. Pilotların tabancalarla birbirlerine ateş açtığı, elle yere bomba bıraktığı bu sahnelerde film tempo kazanıyor, yerli filmlerde nadiren gördüğümüz bir aksiyon duygusuna ulaşıyor. Görüntü yönetiminin, Uğur İçbak'a teslim edildiği "Son Mektup", maddi koşullar oluştuğunda prodüksiyon kalitesi olarak Batı sinemasından pek de aşağı kalmayacağımızın bir göstergesi.

Son Mektup, sonuç olarak tarih bilincimizi yeniden oluşturmak ve tüm neslimizin de o bilinçle yetişmesini sağlamak için herkesin izlemesi gereken bir film.

Haber : Fatih Türkyılmaz

Allah'ın insanlara ihsan ettiği 5 meyveden biri: Fındık “BİR FINDIĞIN İÇİNİ YÂR SENDEN AYRI YEMEM”

Dünya fındık üretiminin dörtte üçü Türkiye’de gerçekleşiyor. Doğu Karadeniz’in en önemli geçim kaynaklarından olan fındık, bin yıl önce Romalılar tarafından diğer Akdeniz ülkelerine götürülmüş. Bugün İtalya ve İspanya’da üretilen fındık o günlerden kalma... Türkiye’nin başı çektiği dünya fındık üretiminde ise sıralama şöyle devam ediyor: İtalya, Azerbaycan, Gürcistan, ABD, İspanya.

Fındık sözcüğü, Antik çağda Karadeniz’in adı olan “Pontus”tan türetilen “pontik” sözcüğünden gelir. Fındık anavatanı Karadeniz’den gittiği Akdeniz, Ortadoğu ve Avrupa ülkelerine ismini de beraberinde götürmüştür. Bu yüzden fındık Farsçada “fonduk”, Arapçada “bunduk”, Tarcada “çitlevük”, eski Yunancada “funduki” diye söylenmiş.

Yaprağı kalp şeklindedir

Fındık bilimsel metinlerde, “Kuzey yarımkürenin ılıman bölgelerinde yetişen, çalimsı veya alçak boylu, tek evcikli, erkek ve dişi çiçek farklı ağaçlarda, ayrı yerlerde olan bitkidir” diye tarif edilir. Fındığın erkek çiçekleri tırtıklı, dişi çiçekler ise tomurcuk halindedir. Genel olarak çiçekleri yapraklardan önce açan

fındığın, yaprakları yuvarlak, oval veya yürek biçimindedir. Dişi çiçeklerin çanak yapraklarından olgunlaşan fındıkların toplanma mevsimi, Temmuz ve Ağustos aylarıdır.

Fındığın anavatanı hakkında birçok yazar, tabiat bilgini ve tarihçi değişik görüşler ileri sürüyor. Arkeolojik kazılar M.Ö. on binli yıllarda fındığın mezolitik diyetlerin bir parçası ol-

duğunu kanıtlıyor. Çin yazılı kaynaklarında M.Ö. 2 bin 838 yıllarında Çin’de yetiştiriciliğinin yapıldığı ifade ediliyor. Onlara göre fındık, Tanrı’nın insanlara ihsan eylediği beş kutsal meyveden biri...

Fındık ağacı çalı formunda olan, 15-20 metreye kadar boyu uzayan bitkilerdendir. Kültür çeşitlerinin hemen hepsi 3-4 metre boyundadırlar. Bununla beraber bazı memleketlerdeki tek gövdeli ağaç şeklinde yetiştirilir. Kazık kökü olmadığından, fındık ağacının kökleri fazla derinlere gitmez. Kışın yapraklarını döken fındık, kendine kısır bitki türlerine dahildir. Bir yıl meyve verip sonraki yıl dinlenen fındık, bu hali ile periyotize bitki türleri arasına girer.

İlk yazılı kaynaklarda fındık

Türk kaynaklarında fındık ağacından söz edilen en eski eser, Uygur

Destanı’nın İran rivayetidir. Bu destanda yer alan ibare şöyledir: “Tuğla ve Selenga ırmaklarının birleştiği yerde bir kayın ve fındık ağacı ara-

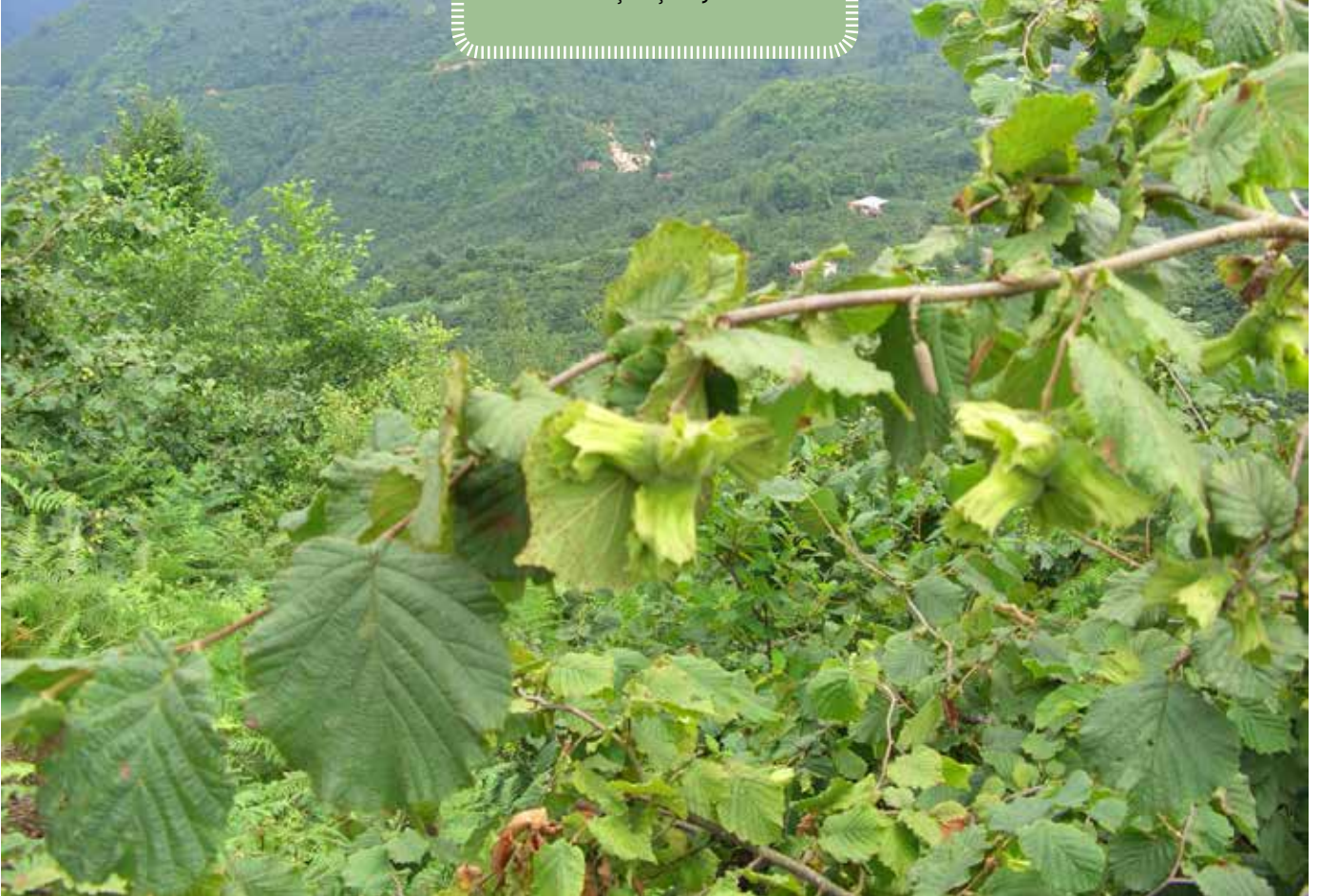
FINDIĞIN FAYDALARI

- *Vücuda verdiği güç ve enerji ile, beden ve zihin yorgunluğunu giderir.
- *Kansızlığa (anemi) iyi gelir.
- *Kalp ve damar sağlığı açısından da faydalıdır.
- *Vücut ve kemik gelişimini destekler.
- *Kolesterolü düşürerek, kalp ritmini ayarlamaya yardım eder.
- *Soğuk algınlığı ve akciğer hastalıklarına da faydalıdır.
- *Cildi güzelleştirir.
- *Kalp krizi geçirme riskini azaltır.
- *Hamileler için çok yararlıdır.

sında bulunan bir dağ kabardı ve yarıldı. İçinden beş çocuk çıktı.”

Büyük İslam bilgini İbn-i Sina da ünlü eseri el-Kanun Fi’t-Tıbb’da çeşitli hastalıklarda kullanılan bir ilaç olarak fındıktan bahseder. el-Kanun’un beslenme bölümünde yer alan fındıktan, bebeğin beslenmesi sırasında söz eder ve süt annenin yiyeceği besinler arasında zikreder: “...Bu gaye ile salata özellikle iyidir ve aynı şekilde badem ve fındık iyidir.”

Kitabın başka bir yerinde ise çocuklarda Proplapsus Ani (anüs çıkması) hastalığında uygulanacak tedavi anlatılır. Buna göre hazırlanacak ilacın terkinde fındık da yer alır. Bu tarif de şöyledir: “Bir dirhem nar kabuğu, taze mersin yaprakları, fındıklar, güller, yanmış geyik boynuzu, şap, keçi kursağı, nar çiçekleri veya safra kesesi kaynatılır ve buna sıcak su ilave edilerek çocuk oturtulur.”

Kültür fındıkları

Yabani fındık çeşitleri Kuzey Yarım Kürenin ılıman iklim kuşağında Japonya'dan Kuzey Amerika'ya kadar görülür. Fakat kültür fındıklarının ana vatanını Karadeniz kıyılarının doğu kısmı teşkil eder. Fındıklar, meyvelerin büyüklüklerine ve şekillerine göre isimlendirilir. Yurdumuzda yetiştirilen başlıca kültür çeşitleri; tombul fındık, sivri fındık, talaş fındık, badem fındık, kan fındığı ve foşa fındığıdır.

Nemli ve mutedil iklim bitkisi olan fındık ağacı, besin maddelerince zengin, tınlı humuslu topraklarda iyi gelişir ve bol ürün verir. Sıkı ağır topraklarla, kuru ve kireçli topraklardan hoşlanmaz. Taban suyu yüksek topraklarda daha iyi meyve vermez, verimi az olur. Fındık bölgelerimizde toprak yapısına ve yöreye bağlı olarak dönümden 20-125 kg fındık alınabilmektedir. Güneye bakan vadelerde daha çok verim alınır.

Daha çok kendi kök sürgünleriyle yetişen fındık ağacından fışkın denilen fındık ağacının dibinden sürünen çok sayıda kök elde edilebilir. Fındık, sonbaharda dikildiği gibi, ilkbaharda şubat, mart aylarında da dikilebilir. Sonbahar dikimi tercih edilmelidir.

Türkiye'de fındık üretimi..

Türkiye'de fındık yetiştiren bölgeler iki alt bölgeye ayrılır.

Birinci Standart Bölge: Karadeniz Bölgesi'nin doğu kesimi, Ordu, Giresun, Rize, Trabzon ve Artvin illeri...

İkinci Standart Bölge: Karadeniz Bölgesi'nin orta ve batı kesimi, Samsun, Sinop, Kastamonu, Bolu, Düzce, Sakarya, Zonguldak ve Kocaeli illeri.

Bugün dünya fındık üretiminin yüzde 75'ine sahip olan Türkiye'nin fındık alanlarındaki gelişme, geligüzel seyretmiş. 1950'de 159 bin hektar olan fındık alanları, 1960'da 210 bin, 1970'de 320 bin, 1980'de ise 385 bin hektarı aşmış. Samsun ve yöresindeki ovalar ile Batı Bölgesi'nde düzlük alanlardaki mısır, ayçiçeği ve soya gibi ürünlerin sökülüp yerine fındık dikilmeye başlanmasıyla hızlı bir artışa giren üretim alanları, 1990'da resmi rakamlara göre 435 bin, gayri resmîlere göre ise 500 bin hektara ulaşmıştır. Halen devletin resmi rakamlarında 560 bin hektarın üzerinde ifade edilen, ancak yine aynı makamlar tarafından 600 bini aştığı ifade edilen fındık alanları, gerçek tespitlere göre 700 bin hektarın üzerindedir.

Fındık tarımının meşakkatli olmasına rağmen üretici tarafından yetiştirilmesindeki en büyük etken, fındığın kendisine alıcı bulmasındaki kolaylıktır. Uygun iklimlere yakın olduklarında üreticiler, fındık üretimini bu yüzden seçiyorlar. Bütün bunlara rağmen fındık tarımında en önde gelen iki ilimiz Giresun ve Ordu'dur. Dünyadaki en kaliteli fındığın bu illerde yetiştirildiği söylenir. Üstelik dünyada pek meşhur olan İsviçre çikolatalarının içinde kullanılan fındık da bu yörelerin fındığıdır.

TÜRKÜLERDE FINDIK...

Fındık üzerine yakılmış, fındıkla hayatları bütünleşmiş insanların, genç kız ve erkeklerin öykülerini anlatan türküler de kültürümüzde önemli yer tutar. İşte bunlardan bazıları:

“Bir fındığın içini...” Giresun
 “Fındık attım harmana” Giresun,
 “Fındık dalları” Giresun,
 “Dalda fındık kalmasın” Ordu,
 “Fındık toplayan kızlar” Ordu,
 “Gine yeşerdi fındık dalları” Ordu,
 “Fındıklı bizim yolumuz” Rumeli,
 “Fındık serdim harmana” Rumeli

“Bir fındığın içini” türküsü

Bir fındığın içini
 Yâr senden ayrı yemem
 Bugün gürdüm yarimi
 Öldüğüme gam yemem

Fındık toplayan gelin
 Fındık dalda kalmasın
 Gel biraz konuşalım
 Ahım sende kalmasın

Fındık dalda teklemem
 Kız fistanın eklemem
 Yârin gitti gurbete
 Gelir diye beklemem

Aldır aslanım aldır
 Al yanakların baldır
 Kınalı ellerinle
 Beni uykudan kaldır

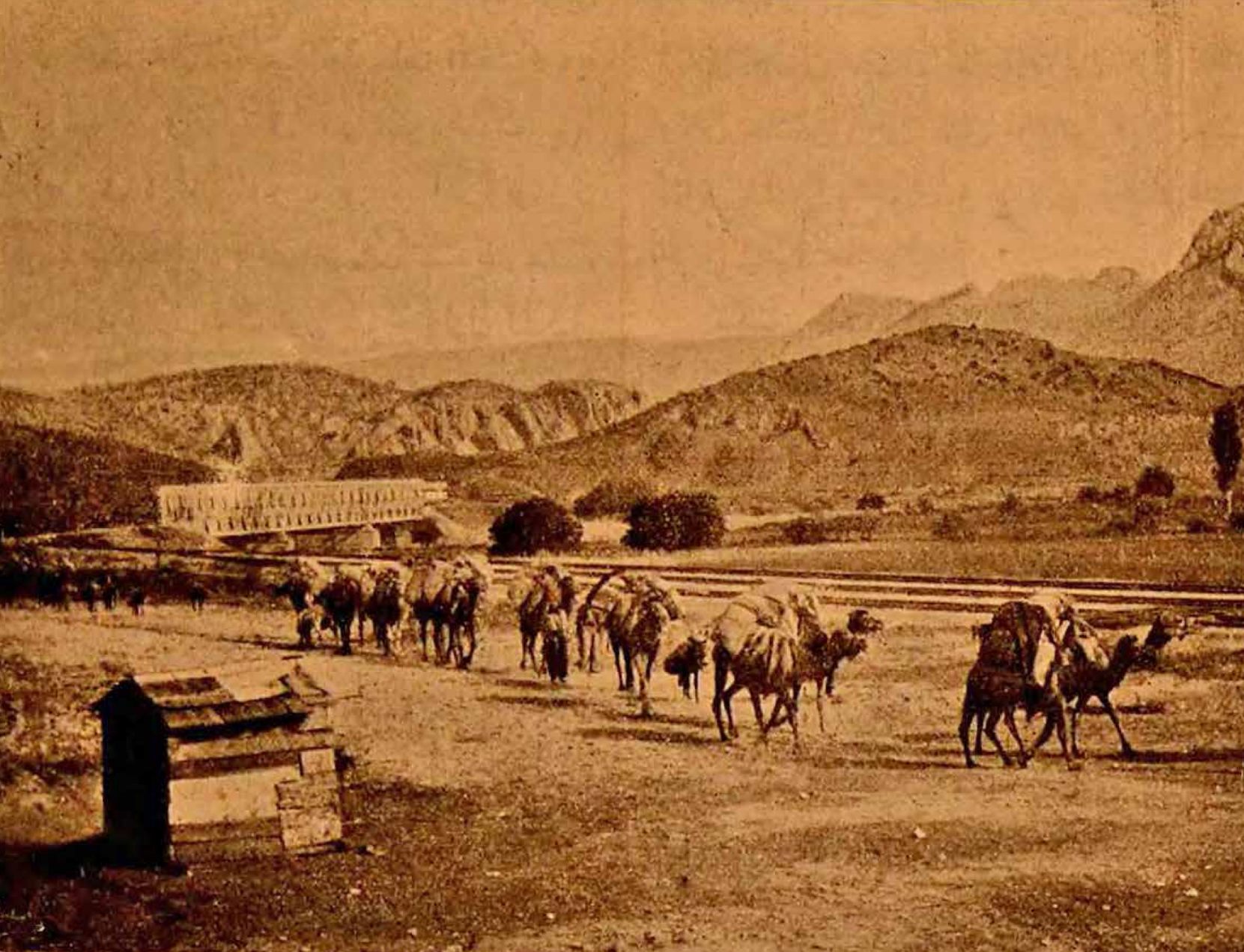

Osmanlı topraklarında hububat nakliyatı...

Osmanlı İmparatorluğu, İstanbul'un hububat ihtiyacını daha çok limanlara yakın bölgelerden Tuna boyu, Marmara çevresi ve Ege'den sağlıyordu. İç bölgelerdeki verimli topraklarda yetişen hububatlar ise İmparatorluğun ihtiyaç duyulan büyük şehirlerine ulaşım ağının yetersizliği sebebiyle götürüleliyordu. 19. yüzyılın sonlarına ve 20. yüzyılın başlarına doğru Sultan II.

Abdülhamid'in gayretleriyle genişleyen demiryolları bu anlamda başta Konya Ovası olmak üzere zengin hububat merkezleriyle İstanbul gibi büyük şehirleri buluşturdu. Daha önceleri ise hububat nakli, deve kervanları vasıtasıyla oluyordu. Demiryolu geldikten sonra ise, demiryolu istasyonlarına kadar yine develerden istifade ediliyordu. Bir çiftçi dergisi olan Felahat, Bağdat vilayetinde yetişen buğdayların tren istasyonlarına develerle nasıl taşındığını gösteren bir fotoğraf yayınlıyordu. Bu fotoğrafı önemli kılan noktalardan biri ise şuydu: O dönem fotoğraflar, ancak klişeleri çıkarılmak suretiyle basılabiliyordu. İşte dergi kendi yerli klişeleriyle bu fotoğrafı basmıştı.

Felahat, 28 Aralık 1913

“Bir teyyare topu ateş vaz‘iyetinde”

Çanakkale Harb Cephesinde: Ordumuzun gökdeki düşman tayyarelerini avlayan kahramanları top başında

Yeni Mecmua Çanakkale Fevkâlade Nüshası, Mayıs 1918